

Valstiečių laikraštis

2020 m. liepos 1 d., trečiadienis • Nr. 49 (9994) • Leidžiamas nuo 1940 m. • Išsina trečiadieniais ir šeštadieniais • Kaina 0,60 Eur

Dėl paramos kaskart verčia nusilenkti

Rimantas Dovydeno piešinys

Vida Tavorienė
VL žurnalistė

Nepaprašėi, negausi – tokiu principu skiriama Briuselio jau palaiminta „kovidinė“ parama pieno gamintojams ir galvijų augintojams. Nors valstybė viską žino apie kiekvieną žemdirbio gyvulį ir bet kokį jų krustelėjimą

ūkyje, galėtų numatyta paramą pervesti tiesiai į sąskaitas, žmonės privalo teikti formalias paraiškas ir tų pinigų paprašyti.

Reikia paprašyti

Iki birželio pabaigos turėjo būti surinktos paraiškos ir prašymai pieno gamintojų, kuriems skirta

18,5 mln. eurų valstybės paramos dėl koronaviruso pandemijos sukeltų pasekmių. Parama teikiama pieno gamintojams, registravusiems pienines karves ir valdas. Ir tik spėjusiems, kaip informuoja Žemės ūkio ministerija (ŽŪM), iki birželio 30 d. pateikti paraiškas gauti šią pagalbą. Preliminarus pagalbos už karvę dydis – 77 eurai.

Vadinamosios „kovidinės“ išmokos bus mokamos ir už rinkai parduotus galvijus. Joms gauti paraiškos renkamos trimis etapais: pirmasis truks iki liepos 15 d. (už galvijus, parduotus nuo balandžio 1 d. iki birželio 30 d.), antrasis – spalio 1–15 d. (parduotus nuo liepos 1 d. iki rugsėjo 30 d.), trečiasis – gruodžio 1–4 d. (parduotus nuo spalio 1 d. iki lapkričio 30 d.).

ŽŪM ramina, kad galvijų augintojams paramos nereikės prašyti tris kartus: tą galės padaryti tik kartą, jeigu vienoje paraiškoje pažymės, jog vėlesniais etapais planuoja parduoti gyvulius. Už vieną parduotą galviją numatyta skirti 100 ar 130 eurų (priklausomai nuo amžiaus). Galvijų augintojams patvirtinta iš viso 12 mln. eurų.

ŽŪM skelbia, kad pasibaigus kiekvienam pagalbos teikimo etapui bus įvertinama, ar bendros vidutinės Lietuvos galvijų laikytojų, pardavusių galvijus, pajamos buvo bent 5 proc. mažesnės už buvusias prieš įvedant karantiną. Pagalba bus mokama tik tuo atveju, jei bus tenkinama ši sąlyga.

Turi išreikšti valią

Kodėl reikia varginti žemdirbius ir rajonų savivaldybių administracijų darbuotojus apkrauti papildomais darbais, jeigu visi gyvuliai yra suregistruoti ir valstybė žino apie kiekvieną gyvulio krustelėjimą ūkyje? Juolab kad pastartuoju metu ūkininkų savivalda, politikai

Nukelta į 3 p. ▶

Priešpilis
Saulė teka
04.46,
leidžiasi
21.59

Ketvirtadienis	Penktadienis
+24° +17°	+24° +15°
Šeštadienis	Sekmdienis
+24° +15°	+22° +18°

Šiandien skaitykite:

• Šienas šienui nelygu. Žolinių pašarų maistinė ir energetinė vertė labai priklauso ne tik nuo žolyno botaninės sudėties, bet ir nuo pirmos žolės pjūties laiko.

ŪKININKŲ ŽINIOS, 6 p. ▶

• Balandį prasidėjusi laukinių gyvūnų migracija tęsiasi maždaug iki vidurvasario. Gamtininkai aiškina, kad gyvūnai pastaruoju metu „sueuropėjo“ – tapo mažiau baikštūs, rečiau bėga pamatę automobilį, ganosi pakelėse.

TECHNIKOS KIEMAS, 9 p. ▶

• Regis, kas gali būti absurdiškiau už šią vasarą JAV kairiųjų radikalų paskelbtą karą „rasistiniams“ paminklams. Amerikos atradėjo Kristupo Kolumbo statulos daužomos ir verčiamos dėl to, kad jis... atrado Ameriką ir taip atkėlė vartus vietinių gyventojų genocidui.

UŽSIENIS, 13 p. ▶

Punios šilas: būti ar pūti?

Punios krašto gyventojai norėtų, kad Punios šilas netaptų uždara teritorija, į kurią jie net kojos negalėtų įkelti.

Rima Kazakevičienė
VL žurnalistė

Jau daugiau kaip trejetą metų niekaip neapsisprendžiama, kaip elgtis su Punios šilu (Alytaus r.). Saugomų teritorijų tarnyba norėtų šio miško statusą iš draustinio teritorijos pakeisti į rezervatą. Esą tokiu būdu būtų užkirstas bet koks kelias miško kirtimui šioje saugomoje teritorijoje. Tačiau tokie valdininkų užmojai kelia pasipiktinimą tarp vietos gyventojų, kurie nuogaustauja, kad tokiu atveju Punios šilas virstų apleistu mišku, į kurį nei jie, nei kiti gamta besidomintys šilo lankytojai negalėtų nė kojos įkelti. Kol šios dvi pusės diskutuoja, miškininkai skambina pavojaus varpais – verdant aistroms aiškėja, kad toks

užsitęsęs aiškinamasis Punios šilui gali būti pražūtingas. Mat į pušynus įsisuko kenkėjai – kivi-varpos, kurias suvaldyti po metų kitų gali būti nebeįmanoma.

Unikalus kampelis

Punios šilas – ypatingos botaninės vertės miškas, išsaugojęs pirmųjų Lietuvos girių bruožus, iš trijų pušių apglėbtas 19 kilometrų ilgio Nemuno kilpos. Jis yra laikomas vienu vertingiausių objektų ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje. Jame auga aukščiausios Lietuvos pušys bei eglės, natūralia alėja išsirikiavę Lietuvos kunigaikščių vardais pavadinti ąžuolai, randama daug saugomų augalų ir gyvūnų rūšių. Aukščiausia Lietuvoje Punios šilo pušis, pasistiebusi net 42 metrus, šlama jau 160 metų. Ji paskelbta gamtos paminklu.

Nukelta į 2 p. ▶

Punios šilas: būti ar pūti?

Kinivarpos jau sunaikino apie 15 proc. Punios šilo eglių, užpuolė pušis ir persimetė į gretimus miškus.

Ne vienerius metus mokslininkai bei valdininkai sprendžia, kokie šio unikalaus gamtos kampelio apsaugos tikslai.

Atkelta iš 1 p.

Punios šilo retenybės – juodieji gandrai, jūriniai ereliai, didžiosios miegapelės, vidutiniai, baltnugariai, tripirščiai geniai. Čia gyvena stirmos, šernai, gana didelė taurių elnių banda, daug smulkesnių žinduolių. Punios šile auga beveik tūkstantis augalų rūšių, iš jų net 68 įrašytos į Lietuvos Raudonąją knygą.

Dar tarpukario laikais buvo svarstoma galimybė paskelbti Punios šilą nacionaliniu parku, 1945 metais šilas, užimantis 2 702 ha, tapo gamtiniu draustiniu, o 1960 metais – botaniniu-zoologiniu draustiniu. Jame yra 142 ha teritorija, paskelbta rezervatu. Ten jau 30 metų nevykdoma jokia ūkinė veikla.

Pats Punios šilas, nors ir paskelbtas draustiniu, yra gausiai lankomas ne tik netoli jo esančių kaimų gyventojų, bet ir turistų, kurių pritraukimui yra kuriama reikalinga infrastruktūra. Jau beveik keturis dešimtmečius Punios girininkijos patalpose veikia miško muziejus. Jame sukaupta nemaža medžioklės trofėjų kolekcija, surinkti aplinkiniuose kaimuose naudoti buitines rakandai, senoviniai miško ruošos padargai, miško versluose naudoti įrankiai. Prie girininkijos įrengtas žvėrių aptvaras.

Netoli Lietuvos didžiųjų kuni-gaikščių vardais pavadinti žuolų alėjos yra išlikusi buvusį Dainavos apygardos partizanų štabo žeminė.

„Žaltės slėnis“ – tai buvusio Smalincijos kaimo vietoje įkurtas skulptūrų parkas. Įėjimą į slėnį puošia meistriskai išdrožinėti dviejų žalčių vartai. Aikštelės centre iš didžiulio akmens iškalta akmeninis aukuras, kurį saugo vaidilutės bei senovės lietuvių dievas Perkūnas.

Nori išsaugoti

Diskusijos dėl Punios šilo ateities užvirė dar 2018 metais, kai buvo parengtos Nemuno kilmę regioninio parko, kurio teritorijoje yra ir šilas, planavimo schemos korektūros.

Kilus pasipiktinimo bangai, kad viskas daroma pernelyg neviešinant, gerai nežinant šalia parko gyvenančių žmonių, miškininkų, kitų specialistų nuomonių, praėjusiais metais Aplinkos ministerija pavedė Valskybiniui saugomų teritorijų tarnybai (VSTT) parengti teritorijos ir įrašytos į sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai, apsaugos tikslų projektą. Taip, esą, buvo siekiama subalansuoti apsaugos tikslus Punios šilo botaninio-zoologinio draustinio teritorijoje.

Buvo suburta darbo grupė, kurią sudarė VSTT Biologinės įvairovės skyriaus specialistai, Metodinio-analitinio centro gamtosaugos ekspertai, mokslininkai iš Vytauto Didžiojo universiteto ŽŪA ir kiti. Praėjusių metų antroje pusėje Pu-

nios šile buvo atlikta Europos Bendrijos (EB) svarbos gamtinių vertybių inventorizacija bei jų buklės vertinimas.

Anot VSTT viešųjų ryšių specialistės Dianos Rakauskaitės, balandžio mėnesį aplinkos ministras pakeitė Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo sąlygas, todėl turi būti išsaugota šioje teritorijoje nustatytą EB svarbos buveinių ir rūšių buveinių palanki buklė, o ten, kur reikia, turi būti atkurta EB svarbos buveinių ir rūšių buveinių palanki apsaugos buklė.

VSTT direktoriaus Alberto Stanislovaičio nuomone, Punios šilą privalome išsaugoti ateities kartoms, o tai užtikrintų tik rezervato statusas.

Kelias – ne tas

Tuo, kad Punios šilą reikia išsaugoti ateities kartoms, neabejoja ir vietos gyventojų suburtos pilietinės iniciatyvos draugijos „Mūsų Džiūtkija“ vadovas Kazimieras Sveticikas. Pasak jo, pastaraisiais metais žmogaus nuomone, kad visą Punios šilą reikia paversti gamtiniu rezervatu, kuriame draudžiama bet kokia žmogaus veikla, net kojos įkėlimas į mišką.

„Atseit, taip bus apsaugota senirėjos retos augalų ir gyvūnų rūšys. Tačiau rezervatuose yra draudžiama visos sanitarinės apsaugos priemonės. O šiltėjant klimatui nenai-

kinami kenkėjai plinta kaip virusas“, – tvirtino K.Sveticikas, aiškindamas, kad Punios šile pernai žuvo net 15 tūkst. m3 medienos 80 ha plote, sunaikinta apie 15 proc. šilo eglynų.

Pasak jo, to priežastis paprasta – Punios šile kinivarpos buvo suteikta daugiau laisvės plėtotis, nes laiku nevykdyti apsaugos darbai. Jei jų nebus imtasi ir šiemet, vėl bus didelė šių kenkėjų invazija ir žala gamtai bus padaryta ne tik šile, bet ir gretimuose miškuose, net kitapus Nemuno.

„Reikia saugoti ne uždarytą teritoriją, o joje esančias gamtos ir kultūros paveldo vertybes, retų rūšių buveines, palikti gražuolių šilą racionaliai atvirą žmonėms. Nors teigiama, kad žmonių lankymui pakanka suformuoti tik mažą rekreacinę zoną, nesaugoti medžių nuo kenkėjų, palikti šilą ramybėje – lai veisiasi, kas veisiasi, lai žūsta, kas žūsta, o kas čia bus, pasimatys po šimtmečių. Tačiau kas bus, galime lengvai nuspėti jau 50 metų griežtoje rezervato zonoje esančiuose Punios šilo kvartaluose. O kol valdininkai ginčijasi, kinivarpos daro savo juodą darbą“, – tvirtino K.Sveticikas.

Nieko daryti negali

Kinivarpos veistis Punios šile ypač palankios sąlygos susidarė po 2017 metų praužusios vėtros, kuri išvertė nemažai medžių. Mat aplinkosaugininkai neleidžia miškininkams naikinti naujai atsiradusių kenkėjų židinių. Tai, kad situacija labai dviprasmiška, pripažino ir Valskybinių miškų urėdijos vadovas Valdas Kaubrė. Miškininkas, akademikos Stasys Karazija įsitikinęs, kad žmogus turi rūpintis mišku, jį tvarkyti. „Rezervato statuso suteikimas šilui – tai ne jo saugojimas, o žlungimus turi rūpintis mišku, jį tvarkyti“, – aiškino jis, sutikdamas, jog nesaugant Punios šilo eglių, bet leidžiant jas sugrauzti kinivarpos, Punios šilas vis šabakstyns.

„Mums šiuo metu svarbiausias rūpestis – sustabdyti pavojingų medžių kenkėjo plitimą. Pavaršai, kai oro temperatūra tapo tinkama liejauzai ir vėjavartas nužievinti – taip išiplinta aplink žiemojimo vietas ir apninka naujus medžius bei

Komentaras

Turi būti girdimos visos nuomonės

Algirdas Vrubliauskas,
Alytaus rajono savivaldybės meras

Man, kaip ir kitiems politikams, labai svarbi mokslininkų nuomonė, bet ji turi būti aiški. Ir ne politikai turi nuspręsti, o mokslo žmonės siųsti žinią visuomenei, koks turėtų būti Punios šilas, kokį jį norime išsaugoti ateities kartoms.

Alytaus rajono savivaldybė nori įsiklausyti į vietos žmonių poreikius ir turi savo viziją dėl atskirų Punios šilo teritorijų pritaikymo rekreaciniais tikslams, pavyzdžiui, kad nuo Punios piliakalnio laiveliai būtų galima persikelti į kitoje Nemuno upės pusėje esančią šilo dalį.

Neišryškina prioritetų

Simonas Gentvilas,
Seimo aplinkos apsaugos komiteto pirmininko pavaduotojas

Gamta nelaukia įstatymų pakeitimų. Iš esmės vyksta diskusija apie saugomų teritorijų plėtrą ir Punios šilas čia – tik vienas iš elementų. Dar yra Šimonių giria, Kuršių nerija. Akivaizdu, kad Lietuvoje reikia saugoti daugiau teritorijų, bet reikia ir daugiau leisti ten, kur teritorijos nėra labai vertingos. Ir dabar Aplinkos ministerija labai sparčiai didina saugomų teritorijų tinklą, bet jo neatlaisvina ten, kur nereikia saugoti taip intensyviai.

medynus. Laiku neatlikus kirtimų ir nepašalinus vėjavartų ir vėjavolaužių, žievėgraužio tipografo židiniai plėsnis nuo apniktų eglių ant sveikų. Tai reiškia, kad kitais metais turėsime kelis kartus daugiau kenkėjų sunaikintų medžių“, – tvirtino Valskybinių miškų urėdijos direktoriaus pavaduotojas miškininkystei Mindaugas Petkevičius.

Todėl, anot jo, norint išlaikyti Punios šilą žalią ir sveiką, reikia atlikti sanitarinius miško kirtimus – pašalinti kenkėjų pažeistas egles, kurios daugiausia yra vėjavartas ir vėjavolaužos. EB svarbos natūraliose buveinėse priimtas sprendimas vėjavolaužas ir vėjavartas nužievinti – taip išiplinta aplink žiemojimo vietas ir apninka naujus medžius bei

Dėl paramos kaskart verčia nusilenkti

Atkelta iš 1 p.

ir valdininkai daug svarstė, kaip sumažinti biurokratinę našą žemdirbiams.

Seimo Kaimo reikalų komiteto (KRK) nariai teiravosi ŽŪM atstovų, ar negalima būtų apsieiti be paraiškų rinkimo ir greičiau pinigų pervesti į ūkininkų sąskaitas. KRK pirmininkas Andriejus Stančikas klausė, ar tai nėra perteklinis reikalas – Žemės ūkio informacijos kaimo verslo centras turi informacijos apie kiekvieną gyvulį. „Juk žinoma, kiek kas turi gyvulių, kada ir kiek pardavė ir pan. Renkant paraiškas viskas tik užsities, kas nors nesusėjęs, bus visokių kuriozų. Kam to reikia? Ūkininkai ir taip šiandien yra pikti, ilgai kalbame apie pagalbą, o jos vis nėra. Nejaugi Europos Sąjungos yra taip įkalta, kad kitaip negalime elgtis?“ – atsisakyti perteklinių formalių ragino Seimo narys.

ŽŪM Tvarios žemės ūkio gamybos politikos grupės vadovas Karolis Anuzis aiškino, kad be tokių formalumų pagalbos negalima skirti. „Taip, turime informacijos, kiek kas turi karvių, kiek yra paskerstų

A.Stančikas: „Juk žinoma, kiek kas turi gyvulių, kada ir kiek pardavė ir pan. Renkant paraiškas viskas tik užsities. Kam to reikia?“

gyvulių, bet pats pareiškėjas privalia išreikšti valią dėl paramos. Be to, negalime mokėti“, – tikino ŽŪM atstovas.

Nori, kad nusilenktų?

Parlamentaras Kazys Starkevičius „Valstiečių laikraščiui“ tvirtino, kad Europos Komisija esą nereikalauja teikti paraiškų. „Kai Žemės ūkio ministerija nusiuntė paramos schemas, patys įsirašė, kad reikia paraiškų, tad kelio atgal nėra. Bet, galvoju, kad vis tik apsižiūrėjus galėjome dar informuoti, kad mažinant biurokratizmą šio reikalavimo atsisakome“, – teigė jis.

Buvęs žemės ūkio ministras ir ilgametis Seimo narys svarstė, kad tokie reikalavimai greičiausiai gimsta iš įpročio, kad valdžiai reikia nusilenkti. „Kiekvienas rašys pareiškimą, prašys paramos, bus dėkingas valdžiai ir manys, kokia ji gera.“

K.Starkevičiaus manymu, vaikai žmones po seniūnijas ir savivaldybes, kai dar reikia saugotis koronaviruso – visai netinkamas laikas. Be to, žemdirbiams apstu darbu, tai tik bereikalingas laiko gaišimas, nes visi reikiami duomenys yra žinomi, tereikia tik sprendimo, kad jais bus vadovaujamas be prašymų. „Galėtų

K.Starkevičius: „Kai kiekvienas rašys pareiškimą, prašys paramos, bus dėkingas valdžiai ir manys, kokia ji gera.“

ir elektroniniu būdu teikti paraišką, bet gi žmonės dažniausia ateina tiesiogiai kaip ir deklaruoti pasėlių. Dėl tos biurokratijos procesas užsities, bet vis tiek varome deklaruoti“, – negaišinti žemdirbių kvietė parlamentaras.

Kodėl reikia varginti žemdirbius ir rajonų savivaldybių administracijų darbuotojus apkrauti papildomais darbais, jeigu visi gyvuliai yra suregistruoti ir valstybė žino apie kiekvieną gyvulio krustelėjimą ūkyje?

Kaip Dievo įsakymas

Anykščių rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus vedėjas Virmantas Velikonis sakė, kad ūkininkus teikti paraišką, prašys paramos, bus dėkingas valdžiai ir manys, kokia ji gera.“

K.Starkevičiaus manymu, vaikai žmones po seniūnijas ir savivaldybes, kai dar reikia saugotis koronaviruso – visai netinkamas laikas. Be to, žemdirbiams apstu darbu, tai tik bereikalingas laiko gaišimas, nes visi reikiami duomenys yra žinomi, tereikia tik sprendimo, kad jais bus vadovaujamas be prašymų. „Galėtų

minučių reikalas – atsidarai paskyrą, atspausdini, varnelės sudedi ir paduodi žmogui pasirašyti“, – aiškino Anykščių rajono savivaldybės administracijos atstovas.

Jis svarstė, kad ne visi gali paprašyti numatytos paramos. Jeigu nesusėję iki nustatytos datos, išmokos nuplunks. „Nors dabar žmonės tiki, kad paramą gaus, ranka nenumoja į raginimus teikti paraišką. Prašymų reikia, nors galėtų būti kaip su vaiko pinigais – vieną kartą paprašė ir iki 18 metų gauni. Žemės ūkio duomenų bazė turbūt viena geriausių – joje viskas suregistruota ir suskačiuota. Bet yra toks bendras Europos Sąjungos principas: nori gauti paramą, jos reikia paprašyti, pasirašyti. Čia kaip vienas iš Dievo įsakymų“, – šypsodamasis palygino pašnekovas.

V.Velikonis minėjo, kad išmokos karvių laikytojams skiriamos nepriklausomai nuo to, ar jie parduoda pieną. „Pas mus rajone yra 572 kar-

vių laikytojai, o piena perdirbimui pristato tik 400. Kiti, turbūt, priklauso trumpada galvijų ūkinei. Jiems taip pat parama priklauso, svarbu, kad būtų registruotos karvės ir žemės valda“, – aiškino jis.

Žemės ūkio skyriaus vedėjo manymu, žemdirbiams parama reikalinga, ypač pieno gamintojams, nes valdybę pas tuos pačius specialistus, padedančius deklaruoti žemės ūkio naudenmas. Visa tai užtrunka neilgai, dažniausiai tai tik kelių

Komentaras

Pagalba tik dideliems?

Jurgis Pažėra,
Prienuo rajono pieno gamintojas

Jau dvylika metų, kai pieno neparduodame perdirbėjams, patys ūkyje gaminame pieno produktus ir juos parduodame tiesiai vartotojams. Kaip dabar sakoma, vystome trumpąjį tiekimo grandinę „nuo lauko iki stalo“ ir kuriame didesnę pridėtinę vertę. Jeigu paramą duos pagal laikomų karvių skaičių, dėkosime. Jau užsiregistravome dėl šių išmokų, bet kol kas pinigų dar nesulaukėme.

Mes esame ne tik žaliavos gamintojai, bet ir perdirbėjai. O pieno perdirbimo pramonei gi numatyta skirti daugiau nei 100 mln. eurų. Jeigu valstybės galvos įsivaizduoja, kad pieno gamintojai, patys gaminantys pieno produktus, neįtę COVID-19 ir karantino pasekmę, jie apsirinka. Per tą laiką sumažėjo pirkėjų ir prekybos vietų turgeliuose. Žmonės tapo baugesni, mums viskas pasunkėjo, atsirado papildomų išlaidų apsaugos priemonėms. Jeigu skiria pagalbą pieno perdirbimo įmonėms, proporcingai pagal perdirbimo pienuo kiekį turėtų paremti ir mus – iškart be išsiskūnijimų parodysimė savo nuostolius.

Pamiršo trumpąją grandinę

K.Starkevičius užsiminė apie dar vieną „kovidinę“ paramos, skirtos galvijų augintojams, aspektą.

„Jie pamiršo augintojus, dalyvaujančius trumpoje tiekimo grandinėje. Patys parduodantys mėš tiesiai vartotojams ir apsieinantys be tarpininkų, paramos negaus. Tai nėra numatyta pagalbos schemoje“, – pastebėjo parlamentaras.

KRK pirmininko pavaduotojo manymu, trumpos tiekimo grandinės dalyvių išskirti nereikėjo, nes ir jie nukentėjo dėl COVID-19 ir karantino. „Per tą laiką ir jie turėjo realizavimo problemų, galop kritė pasaulinės mėšos kainos“, – sakė parlamentaras.

ŽŪM patvirtina, kad parama mokama tik kai ūkininkas parduoda galvijus ūkinei, užsiimančiai žemės ūkio produktų perdirbimu, arba perpardavėjui. Pagalba neteikiama, kai ūkininkas pats parduoda savo galvijus mėš vietos rinkoje galutinaiams vartotojams ir parduoant galvijų iš ūkio į ūkį, t. y., kai ūkininkas parduoda galvijus kitam ūkininkui veisimui arba pirminiam pienuo ar mėšos gaminiui ir pan.

Tariama kova su rasizmu suvienijo tamsiausius gaivalus

Tomas Čyvas

„Kristaus kvietimas atsukti kitą skruostą – dorovinė maksima, kviečianti išsaugoti vidinę taiką. Tačiau šis geranoriškumo ir atleidimo idealas nepanaikina prigimtinės teisės ginti savo gyvybę, šeimą, namus“, – teigia riaušinių suietėjimus Amerikoje ir Europoje komentuojantis kunigas Robertas Grigas.

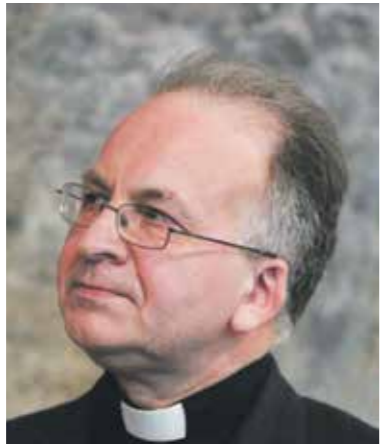
Vakarų pasaulyje, pradedant Jungtinėmis Amerikos Valstijomis (JAV), vyksta sunkūs ir skausmingi procesai. Protestai dėl juodaodžio George'o Floyd'o mirties, policijai galima naudojant perteklinę jėgą, išplito į riaušes, plėšikavimus ir net policininkų žudymą. Ką apie tai manote jūs, kaip Romos katalikų bažnyčios (RKB) atstovas? Kils globalus karas ar ne, ir kodėl?

Apie riaušes JAV pirmiausia pasisakau kaip žmogus, turėjęs sąlytį su panašiomis idėjomis ir metodais grįsta okupacine bolševikine santvarka. Kaip jie giedojo savo himne, internacionale? „Pasaulį seną išardysim / Iš pačių pamatų, ir tuo / Naujai pasaulį atstatysim – / Kas buvo nieks, tas bus viskuo“. Dabar tai matome vykstant JAV. Bėda yra ta, kad istorinių paminklų griovimu ir paroduotųjų prėsmės nesukuriamą jokia nauja kokybė. O tai, kas buvo vertinga tegul ir netubuloje, šimtmečiais kurtoje visuomenės tvarkoje – sugriauama.

Popiežius Benediktas XVI yra teisingai pastebėjęs savo enciklikoje „Deus Caritas Est“ („Dievas yra Meilė“): negalima atidėti žmoniškumo – tariamai dėl gerų tikslų siautėti, elgtis žiauriai ir ne-gailestingai, o paskui, įgyvendinus kokį nors politinį siekį, vėl tapti žmoniškais. Neteisingomis, nedoromis priemonėmis gerų permūni nepasiekiami. <...> Išoriniai mūsų gyvenamo meto ženklai verčia smerkti. Chaosas JAV, už kurių plačių pečių ligi šiol Baltijos šalys, kaip NATO sąjungininkės, galėjo jaustis saugios, atvirai agresyvėjanti, sovietinius „išvaduotojų“ mitus gaivinanti Rusija, dvasinį stuburą prarandanti Europos Sąjunga – mums nieko ger nežadą.

Tačiau taikliai sakoma, kad krikščionis kaip paukštis, giedantis ir ant lūžtančios šakos, nes žino, kad turi sparnus. Geros valios žmonių pareiga – konkrečiomis pastangomis gerinti padėtį, skleisti teisingumą ir gerį.

Maištininkai nuگریovė paminklą Tomui Džefersonui, kuris kaip tik sakė, kad visi žmonės gimsta lygūs ir laisvi, išniekinamam paminklui Vinstonui Čerčiliui ir Tadui Kosciuskai. Nukentėjo net sinagogos ir košerinės paroduotuvės. Kuo jos kaltos?

R. Grigas: „Kai klaupiamasi prieš kitą ribotą žmogų, vyksta tai, kas populiariai vadinama stabmeldyste.“

Panašu, kad riaušiniai nesirenka, pulti sinagogą, nukirsdinti Kolumbo statulą ar išniekinti paminklą JAV nepriklausomybę gynusiam Kosciuskai. Facebooke šalys, kaip NATO sąjungininkės, galėjo jaustis saugios, atvirai agresyvėjanti, sovietinius „išvaduotojų“ mitus gaivinanti Rusija, dvasinį stuburą prarandanti Europos Sąjunga – mums nieko ger nežadą.

Tačiau taikliai sakoma, kad krikščionis kaip paukštis, giedantis ir ant lūžtančios šakos, nes žino, kad turi sparnus. Geros valios žmonių pareiga – konkrečiomis pastangomis gerinti padėtį, skleisti teisingumą ir gerį.

Maištininkai nuگریovė paminklą Tomui Džefersonui, kuris kaip tik sakė, kad visi žmonės gimsta lygūs ir laisvi, išniekinamam paminklui Vinstonui Čerčiliui ir Tadui Kosciuskai. Nukentėjo net sinagogos ir košerinės paroduotuvės. Kuo jos kaltos?

Dažniausiai, sudėjęs kalnus žmonių aukų ir beprasmiškai nusiaubus kultūrinį paveldą, patyliukais grįžtama prie to prakeikto senojo pasaulio – vyksta vadinamoji restauracija. Tai matyti net Sovietijoje ir maistoinėje Kinijoje, jei palygintume jų raidos etapus nuo ankstyvojo teroristinio iki vėlyvojo nuosaikesnio. Tad visuomeninių elitams, kiek dar jų likę, derėtų pasverti, ar apsimoka įsukti naują griovybą dėl statybos spiralę.

Paminklų griovimas ir niekinimas tampa panašus į knygų deginimą. Draudžiamas kultūrinis reikiama „Vėjo nublokšti“, kuriame vaidinusi juodaodė aktorė pirmoji buvo nominuota „Oskarui“. Kaip paaiškinti tokį absurdą? Tai pamišimas ar kam nors tai patinka ir apsimoka? Maskva juk visą laiką domėjosi juodaodžių teisėmis Amerikoje, kol valdžioje neatsidūrė Barakas Obama. Tada Maskvos „troliai“ iškart jį ėmė vadinti atlėpuse beždžione. Kokie tikrieji vėl atgijusios rasizmo temos interesai?

„Ar išardžius senąją sukuriamas geresnis naujas – istorinė žmonijos patirtis verčia abejoti.“

Nepolitkorektiškai lyginant nūdienos geopolitiką su gyvenimu „Liuto karaliaus“ džunglėse, aplink JAV – galingiausią pasaulio valstybę ir pagrindinę NATO galią – nuolat sukiojamos konkurentai žibancionius akimis, kuriems nestabilumas Jungtinėse Valstijose yra kaip lemtis

dovana. Tai ir amžinai nuskriausta Rusija, Trumpo spaudžiama dėl ekonominių sukybių, o dabar – Kinija (dėl pandemijos slėpimo) ir islamiškos agresijos pasaulis. Tačiau didžiausios grėsmės visada glūdi viduje. JAV, beje, ir Europoje seniai kaupė jėgas revanšui.

Anksčiau nuo viešų išpuolių jas prilaikė Šaltojo karo priešpriešos realijos, nors bandymų buvo – Raudonosios brigados Italijoje, Raudonosios armijos frakcija VFR. Dabar tarsi nuspręsta, kad atėjo laikas vėl pabandyti. Gaila, kad kryptingam visuomenės mąstymo deformavimui smarkiai pasitarnavo Vakarų akademinė aplinka, dešimtmečiais toleravusi bet kokį kairįjį kraštutinių „gerasis dėdė Džo – Stalinas“, „gerasis vairininkas Mao“, „gerasis „kauptukų socializmo“ kūrėjas Pol Potas“). Ir visokiais būdais (nuo fizinio susidorojimo iki pjūdyje kampanijų) stūmusi šalin bent kiek dešinesnį mintį. Ne veltui pažįstamas Amerikos lietuvis sakė, kad amerikiečių sluoksnuose garsūs universitetas vadinamas Berklio sovietų socialistine respublika.

Kaip vertinate plintančią madą klaupyti, bučiuoti kojas juodaodžiams, susirakinti viešai, žemintis ir atgailauti, įtraukiant jį tai net vaikus? Gal dar pradėkite viešai plaktis rimbais?

Dėl to klupinėjimo prieš afroamerikiečius kampanijos, kurių nei žmogiško orumo pajautos, nei sveikos nuovokos neturintis aktyvistai perkėlė ir į JAV ambasados priegais Vilniuje, galima kalbėti tik su graudžiu šypsniu. Galėtume pasakyti, kad kai religija marginalizuojama ir kaip sovietmečiu vėl verčiama pašaipos objektu, religijos (garbinimo) poreikis vis tiek išlieka. Tik transcendentiniame tikėjime ypatingi pagarbos ženklai skiriamieji būties slėpiniui, kurio ilgimės kaip aukščiausio gerio, savo pačių ir viso, kas egzistuoja, šaltinio. Kai klaupiamasi prieš kitą ribotą žmogų, vyksta tai, kas populiariai vadinama stabmeldyste. Ji žalinga abiem pusėms: žemina klupančiojo orumą ir skatina to, prieš kurį klūpoma, nesveiką savimaną. Kai buvusių vergų ir vergvaldžių palikuonys susiečia vietomis, pati vergystės būseną nuo to neišnyksta. Tokius saviniekos ar mazochizmo seansus skatinantys politikai turėtų jausti didesnę atsakomybę.

apginukuota dažnasvydžio šautuvais (su griežtu jų naudojimo reglamentavimu), o nusikaltėliai – AK serijos automatais. Berods, JAV kai kurių protestuotojų balsai jau krypstą į tą pusę. <...>

Įdomus teisės į gynybą klausimas. Filadelfijoje žmonės, apsiginklavę armatūros strypais, beisbolo lazdomis, patys nuo riaušinių ordos apgynę ne tik savo namus ir gatves, bet ir policijos nuovadą. Valdžia už tai juos pamerkė. Ar RKB doktrina leidžia ginti save, savo namus, turtą, šeimą, vaikus? Kaip turime reaguoti, jei tai ateis į Lietuvą?

Kristaus kvietimas atsukti kitą skruostą – dorovinė maksima, kviečianti išsaugoti vidinę taiką, neišleisti keršto dvasios ir išlikti geranoriški: net klystančiam ar piktai besielgiančiam žmogui neeskaluoti jo destruktyvumo, priešingai – bandyti pakreipti gėrio link. Anot apaštalo Pauliaus, nugalėti blogį gerumu. Tačiau šis geranoriškumo ir atleidimo idealas nepanaikina prigimtinės teisės ginti savo gyvybę, šeimą, namus.

Kažkada jaunystėje, mąstydamas, kiek krikščioniui leistina naudoti jėgą, pavyzdžiui, ginant savo tėvynę nuo užpuoliko, paprašiau pogrindžio kunigo Ričardo Repšio paaiškinti. Šis kunigas, jau po tautinio atgimimo tarnaudamas lietuvių bendruomenėms JAV, žuvo – nusukendo Mičigano ežerą, kaip teigiama, gelbėdamas sęstantį žmogų. Taigi kunigas Ričardas man atsakė: „Savęs ginti neprivalai, jei, sakydamas, esi kunigas ir apsiprendi mirsi kankinio mirtimi. Bet jei tavo aki-vaizdoje puolami ir gali žūti nekalti žmonės, tavo draugai, moterys, vaikai – turi artimo meilės pareigą juos ginti, net ir ginklu.“ Man tai pasirodė labai praktiškas – žmoniškas ir krikščioniškas – paaiškinimas.

Kaip vertinate plintančią madą klaupyti, bučiuoti kojas juodaodžiams, susirakinti viešai, žemintis ir atgailauti, įtraukiant jį tai net vaikus? Gal dar pradėkite viešai plaktis rimbais?

Dėl to klupinėjimo prieš afroamerikiečius kampanijos, kurių nei žmogiško orumo pajautos, nei sveikos nuovokos neturintis aktyvistai perkėlė ir į JAV ambasados priegais Vilniuje, galima kalbėti tik su graudžiu šypsniu. Galėtume pasakyti, kad kai religija marginalizuojama ir kaip sovietmečiu vėl verčiama pašaipos objektu, religijos (garbinimo) poreikis vis tiek išlieka. Tik transcendentiniame tikėjime ypatingi pagarbos ženklai skiriamieji būties slėpiniui, kurio ilgimės kaip aukščiausio gerio, savo pačių ir viso, kas egzistuoja, šaltinio. Kai klaupiamasi prieš kitą ribotą žmogų, vyksta tai, kas populiariai vadinama stabmeldyste. Ji žalinga abiem pusėms: žemina klupančiojo orumą ir skatina to, prieš kurį klūpoma, nesveiką savimaną. Kai buvusių vergų ir vergvaldžių palikuonys susiečia vietomis, pati vergystės būseną nuo to neišnyksta. Tokius saviniekos ar mazochizmo seansus skatinantys politikai turėtų jausti didesnę atsakomybę.

Pagaliau paskirtas

Antradienį Seimo plenariniame posėdyje prisiekė naujasis ekonomikos ir inovacijų ministras „socialdarbietis“ Rimantas Sinkevičius.

Dezinformacinių šaltinių skaičius auga

Krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis sako, kad nors dezinformacinių žinučių iš Kremliaus temų skaičius stabilizavosi, pasak jo, padaugėjo juos plintančių šaltinių. Dėl to, teigia R. Karoblis, bendrai yra jaučiamas padidėjęs propagandinės informacijos iš Rusijos srautas, kuris, tikėtina, toliau liks intensyvus.

„Konkrečių skaičių negaliu pasakyti, bet paskutiniu metu ir COVID-19 situacijoje matomas dezinformacinių ir propagandinių žinučių srauto didėjimas. Tai liečia iš esmės visas ES šalis, bet klišiava ir mums. Žinučių temų skaičius stabilizavosi, gal net sumažėjo, bet atsirado daugiau šaltinių, per kuriuos tos žinutės

Vytis – pagrindinis Lukiškių aikštės akcentas

Valstybės simbolių vaizduojantis monumentas Vytis kartu su įrengtu memorialu žuvusiųjų už Lietuvos laisvę aukoms atminti bus pagrindinis reprezentacinės Lietuvos aikštės akcentas.

Tai nutarė Seimas, priėmęs Lukiškių aikštės Vilniuje memorialinio statuso įstatymą. Už šį teisės aktą, kuris įsigalios rugpjūčio 1 d., pirmadienį balsavo 78 Seimo nariai, prieš – 11, susilaikė 4 parlamentarai. Iki šio įstatymo įsigaliojimo kompetentingos valstybės institucijos turės įvertinti, ar Lukiškių aikštės dabartinė būklė bei tvarkymo būdas atitinka įstatyme nustatytą jos memorialinį statusą, funkcijas ir memorialinius akcentus, ir priimti atitinkamus sprendimus.

Pasiūlymą, numatantį, kad Vytis kartu su įrengtu memorialu žuvusiųjų už Lietuvos laisvę aukoms atminti turės būti pagrindinis reprezentacinės Lietuvos aikštės akcentas, pateikė Seimo nariai Povilas

Antradienį prezidentas Gitanas Nausėda pasirašydamas dekretą pareiškė, kad R. Sinkevičius turi užtektinai patirties ir politinės įtakos, kad galėtų sudėtingu priešrinkiminiu laikotarpiu pasiekti valstybei svarbių rezultatų.

„Naujasis ministras turės vos ketletą mėnesių itin svarbiems darbams atlikti. Lauksiu iš jo tvirtos lyderystės skirstant paramą krizę patiriančiam verslui, kuriant skaidresnę viešųjų pirkimų sistemą, užtikrinant profesionalų valstybės ir savivaldybių imonių valdymą, stiprinant regionų ekonomiką“, – sakė šalies vadovas.

68-erių R. Sinkevičius šiuo metu yra Lietuvos socialdemokratų darbo partijos (LSDDP) pirmininko pavaduotojas ir frakcijos Seime seniūnas. Parlamente jis dirbą jau ketvirtą kadenciją, o nuo 2017 m. gruodžio vadovavo Seimo Ekon-

mikos komitetui. 2012–2016 m. R. Sinkevičius ėjo susisiekimio ministro pareigas.

Kaip žinoma, pirmadienį premjeras Saulius Skvernelis prezidentui pateikė R. Sinkevičiaus kandidatūrą į ekonomikos ir inovacijų ministrus.

Pranešama, kad svarbiausios kandidatūrai keliamos užduotys – pandemijos sukeltų pasekmių mažinimas ir situacijos stabilizavimas, INVEGA priemonių įgyvendinimo spartinimas, numatytų priemonių įgyvendinimo numatytais terminais užtikrinimas.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija nuolatinio vadovo neturi nuo tada, kai eurokomisaru paskirtas ankstesnis šios ministerijos vadovas Virginijus Sinkevičius.

Anksčiau prezidentas buvo sakęs, kad šias pareigas galėtų eiti laikinai jas šiuo metu einantis energetikos ministras Žygmantas Vaičiūnas, tačiau jis nesutiko keisti darbo pobūdžio.

platinamos, ir tas dažnis intensyvės, – pirmadienį po Valstybės gynyimo tarybos posėdžio spaudos konferencijos Prezidentūroje metu sakė R. Karoblis.

Ministras pripažino, kad tikėtina, jog dezinformacijos srautas ir toliau liks intensyvus.

„Visiškai nenustebčiau ir greičiausiai taip bus, kad tas intensyvumas reklamuojant Dūmos iniciatyvą tiek dėl Ribentropo-Molotovo pakto, tiek dėl Lenkijos didės, jis jau dabar yra. Leitmotyvas su bandymu ir toliau propaguoti tas Rusijos žinias –

straipsniai, pritaikyti atskirų šalių auditorijoms, – manau, kad tik didės“, – teigė krašto apsaugos ministras.

Paklauskus, į ką yra nukreiptos minėtos melagingos žinutės, R. Karoblis išskyrė tris sferas: Kremliaus komunikavimas su vidine komunikacija – kalbos apie Didžiąją Rusiją ir jos neklystamumą, bendradarbiavimas su Sąjungos šalimi, – bandoma pasėti netikrumą, kad Lietuva pati norėtų prisijungti, taip pat galiausiai yra kvestionuojamas ir Lietuvos sąjungininkų reikalingumas.

Urbšys, Vilija Aleknaitė-Abramičienė ir kt. parlamentarai. Jis sulaukė Seimo pritarimo, už jį balsavo 59 Seimo nariai, prieš – 8, susilaikius 29 parlamentarams.

Priimtu įstatymu nustatyta, kad Lukiškių aikštė Vilniuje yra pagrindinė reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė ir formuojama su laisvės kovų memorialiniais akcentais. Lukiškių aikštė, kaip istoriškai susiformavusi vientisa, urbanistinė erdvė, turės atlikti valstybinę reprezentacinę ir visuomeninę (kultūrinę bei rekreacinę) funkcijas.

Memorialiniai Lukiškių aikštės akcentai turės atspindėti kovas už Lietuvos nepriklausomybę bei žuvusiųjų kovotojų atminimą, 1863–1864 m. sukilėlių egzekucijos vietą ir šio sukilimo atminimo įamžinimą.

Pagal įstatymą, Lukiškių aikštės naudojimas ir tvarkymas turės atitikti jos memorialinį statusą, užtikrinti rimtį bei deramą pagarbą už

Keičiasi tvarka guldant į ligoninę

Nuo liepos 1 d. įsigalioja nauja pacientų, guldomų į ligoninę planiniai gydymai, tyrimo dėl koronaviruso (COVID-19) tvarka. Nuo trečiadienio tyrimai bus atliekami ne visiems pacientams, kaip iki šiol, o tik tiems, kurie atitiks epidemiologinius ar kliniškai-kriterijus dėl galimo užsikrėtimo koronavirusu, informuoja Sveikatos apsaugos ministerija (SAM).

Tyrimai bus atliekami tiems, kurie karščios, kosės, jiems bus pasunkėjęs kvėpavimas, pasireikš staigus uoslės ar skonio praradimas ar susilpnėjęs, arba jie 14 dienų laikotarpyje iki pasireiškiant simptomams bus turėję artimą sąlytį su patvirtintu koronaviruso infekcijos atveju, bus dirbę ar gydyti slaugos ar globos namuose. Jei kartu su pacientu gydymo įstaigoje jo prižiūrėti ar slaugyti liks kitas žmogus, jei jis atitiks epidemiologinius ar kliniškai-kriterijus, jam taip pat bus atliekamas koronaviruso infekcijos tyrimas. Naujoji tyrimų tvarka galios ir dienos stacionaro bei dienos chirurgijos paslaugoms.

SAM pranešime pažymima, kad planuotas paciento gydymas turi būti pradėtas nedelsiant, t. y. nelaukiant tyrimo atsakymo. Siekiant išvengti galimo infekcijos plitimo, kol negautas tyrimo rezultatas, pacientas turės būti izoliuotas atski-

Įspėja dėl sukčių

SEB bankas sulaukė pranešimų apie šiuo metu sukčių siunčiamas trumpąsias SMS žinutes, kuriose žmonės informuojami apie neva iš banko gautą pranešimą ar kviečiami atnaujinti programėlės „Smart-ID“ paskyrą, atsiunčiami nuoroda į netikrą interneto banko svetainę.

Anot banko, taip sukčiai bando išviloti prisijungimo prie interneto banko duomenis ir pasisavinti svetimas lėšas.

Bankas įspėja klientus būti budrius – neatidaryti tokių nuorodų ir nevesti savo prisijungimo duomenų į netikrą svetainę.

„Rekomenduojame neatidaryti SMS žinutėmis siunčiamų nuorodų, o atidaryti interneto svetainę visada patikrinti naršyklės adresą lauką ir įsitikinti, kad tai yra oficiali interneto banko svetainė. Klientus raginame išlikti budrius ir visada kri-

tiksiškai vertinti gaunamus pranešimus, kuriuose prašoma atidaryti atsistą priedą ar nuorodą, įvesti prisijungimo prie interneto banko duomenis“, – pranešime sako SEB banko Prevencijos departamento direktorius Audrius Šapala.

Bankas įspėja klientus, kad svarbu patikrinti, jog vesdami savo prisijungimo duomenis, jie būtų atsidarę tikrą SEB interneto svetainę *e.seb.lt*. Taip pat bankas savo klientams nesiunčia sutrumpintų nuorodų į interneto banką.

Šienas šienai nelygu

L.Vakarinas sakė, kad naujas žolynas tinka ne tik pašarų gamybai, bet ir galvijų ganymui, nes jame vyrauja labai geros pašarinės vertės žolės.

Jolita Žurauskienė
VL Žurnaliste

Jaunas Vilkaviškio rajono ūkininkas Lukas Vakarinas ūkį įkūrė prieš penkerius metus. Šiuo metu jis plėtoja pienininkystės ūkį bei atnaujina vis didesnius žolynus pievų, nes žino, jog naujas intensyvus žolynas neša didelę naudą.

Skiriasi pašarinė vertė

L.Vakarino pienininkystės ūkyje daugiamečiai žolynai užima 70 ha. Jie yra išsidėstę skirtinguose plotuose ir dirvožemiuose, todėl jų našumas ir žolių pašarinės vertės labai skiriasi.

„Didžiąją dalį plotų sudaro naujesni sietiniai žolynai, bet yra ir senų kultūrinių pievų bei senos ekstensyvos natūralios pievos. Šis natūralus ekstensyvus naudojimo žolynas auga labai kalvotame reljefe ir priklauso Vištyčio regioniniam parkui. Todėl dėl aplikosauginių reikalavimų jį draudžiama atnaujinti“, – pasakojo jaunas ūkininkas.

Pasak L.Vakarino, Vištyčio regioniniame parke esančiame plote nėra įrengtų melioracijos sistemų, aplink daug pelkių, auga daug nuo išnykimo saugomų augalų. Didžiąją dalį šio seno žolyno sudaro menkos pašarinės vertės žolės, kurios neužauga daug masės, ir įvairiažolės, kurių botaninė sudėtis – skurdi. Todėl ganomas priauglis nėra pilnai aprūpinamas maisto medžiagomis ir vitaminais. Ūkininkas pastebėjo, kad ir senose, natūraliose pievose kasmet daugėja įvairiažolių ir mažėja ankštinių žolių. Tai, pasak pašnekovo, ūkiniu požiūriu nėra gerai.

„Iš tokio žolyno gaminant pašarus produktyvūs pieninėms karvėms, racione nepakanka baltymų ir energijos. Tenka pirkti daugiau brangių koncentratų ir baltyminių priedų. Visa tai neišvengiamai di-

dina pieno savikainą ir mažina ūkio pajamas“, – pastebėjimais pasidalijo Lukas, šiais metais Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Žemės ūkio akademijoje įgijęs agronomo specialybę.

Pateisino lūkesčius

Praėjusiais metais L.Vakarinas, pasikonsultavęs su VDU ŽŪA mokslininkais ir įvertinęs dirvožemio agrocheminius rodiklius, sudarė žolyno mišinį ir įrengė naują žolyną. „Žolyno mišinys buvo sudarytas iš 40 proc. ankštinių ir 60 proc. varpinių žolių, į kurių sudėtį įėjo 9 komponentai. Tai pateisino, nes mišinys lengviau prisitaikė prie nepalankių aplinkos sąlygų ir skirtingo dirvožemio“, – sakė jaunas Vilkaviškio rajono ūkininkas.

Dabar naujasis žolynas tinka ne tik pašarų gamybai, bet ir galvijų ganymui, nes jame vyrauja labai geros pašarinės vertės žolės. Iš šio žolyno gyvuliai gauna pilnavertį pašarą, kuriame yra pakankamas kiekis maisto medžiagų ir vitaminų. Tai labai teigiamai atsilieps gyvulių sveikatingumui ir produktyvumui. Žolynas puikiai pasitarnaus ir ūkio sėjomainai, nes padės atstatyti dir-

vožemio derlingumą ir bus puikus priešsėlis javams.

Birželio pradžioje L.Vakarinas iš naujo žolyno nuėmė pirmosios žolės derlių ir džiūgavo, kad jam iš 1 ha pavyko susukti 15 rulonų šieno. Ankstesniais metais pievos atseikėdavo daugiau nei per pusę mažesnių žolių derlių. „Mūsų dirvožemiai yra vidutinės ūkinės vertės, gausaus žolį derliaus neturėdavo. Todėl labai smagu, kad tas pats plotas buvo išnaudotas efektyviai ir derliaus atseikėjo su kaupu. Gyvuliai pašarų turės iki soties. Atolus bus naudojamas tik nuganymui“, – patirtimi pasidalijo vyras.

Svarbu neperauginti

Pasak Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Žemės ūkio akademijos (ŽŪA) docento dr. Evaldo Klimo, birželis Lietuvoje tradiciškai siejamas su šienapjūte, tačiau šienas šienui nėra lygus. Žolinių pašarų maistinė ir energetinė vertė labai priklauso ne tik nuo žolyno botaninės sudėties, bet ir nuo pirmos žolės pjūties laiko. Nors dar galima pamatyti pjaunant pirmąją žolę, prekinuose gyvulininkystės ūkiuose pirmieji pašarai žiemai

paruošti dar gegužės mėnesį. Šilti orai ir birželio pradžios lietus labai paspartino jaunos žolės augimą, tad pažangūs ūkininkai netrukus pradės pjauti ir antrąją žolę – atolą. Jis, per 4–5 savaites užaugęs po anksti nupjautos žolės, tinkamas šienainiui ir silosui gaminti. Atole gausu lengvai virškinamų visaverčių baltymų, mineralinių medžiagų, karotino, vitamino B, C, E, K, kitų biologiškai aktyvių medžiagų.

Docentas dr. E.Klimas sakė, kad kaip ir pirmos žolės, taip ir atolo žoliapjūtės pradžią skelbia plaukėjančios varpinės žolės. O ankštinės žolės tuo metu būna butonizacijos fazės. Ankštinėms žolėms pražydus, žolės kokybė blogėja kiekvieną dieną. Todėl labai svarbu, kad žolė neperaugtų. „Nėra priežasties, kuri pateisintų žoliapjūtės vėlinimą. Logika paprasta, bet rūsti: sukaupei į tranšėjas žalienose išaugusį maksimalų maisto medžiagų kiekį – gyvuliai bus sotūs, žiemą gyvensi turtingai. Pražydinai žolę – prapjovęs ruloną žiemą jame rasi, deja, tik tai, ką sudėjai, o karvės baubs prie pilnų ėdžių“, – sakė mokslininkas.

Ląsteliena ir pašaras

Docentas E.Klimas paaiškino, kad žolėi augant joje mažėja vandens kiekis ir nuolat didėja sausųjų medžiagų ir ląstelienos kiekis. Nuo ląstelienos kiekio priklauso pašaro virškinamumas bei jo energetinė vertė, ne veltui profesorius J.Kriščiūnas žolėse esančią ląstelieną vadino mediena. Optimalus ląstelienos kiekis pašare produktyvioms pieninėms karvėms turėtų sudaryti 20–22 proc. Pražyduosioje žolėje ląstelienos kiekiai pasiekus 26 proc., pašaras bus vidutiniškos kokybės. Toks pašaras dar tinka užtrūkusioms karvėms, penimėms ir mėsiniams galvijams, o 34 proc. ląstelienos turintis pašaras, visai nepriklausomai nuo to, iš kokios vertingos žolės jis pagamintas, yra laikomas menkaverčiu.

Pasak docento E.Klimo, 7 000 litrų pieno per metus duoda kiekis karvės racione ląstelienos kiekis negali viršyti 26 procentų. Kitaip tariant, tokia karvė ištiesus metus turi būti tik geros ir vidutiniškos kokybės pašaras, o 8 000 litrų pieno karvė gali duoti esdama tik geriausios ir geros kokybės pašarą, turintį ne daugiau 24 proc. ląstelienos. Šeriant karves sumedijusių žolių šienai, geriausiu atveju galima tikėtis 3 500–4 000 litrų per metus pieno primilžio. Nors mėsiniai galvijai mažiau reiklus pašarams.

„VDU ŽŪA mokslininkų atlikti tyrimai parodė, kad penimų mėsinių jautukų paros priesvoris labai priklauso nuo jiems šeriamų žolinių pašarų baltymingumo ir energetinės vertės. Limuzinų veislės jautukus šeriant labai kokybiškais produktyvioms pieninėms karvėms skirtais žoliniais pašarais, jų paros priesvoris siekė iki 2 kg, papildomai nenaudojant jokių koncentratų. Taigi, kaip sakė žemaičiai – „karvės pienas ant liežuvių, jautukų priesvoriai – irgi“, – teigė docentas dr. E.Klimas.

Trumpai

Skerdė daugiau avių

2020 m. sausio–balandžio mėn. Lietuvos įmonėse buvo paskersta 2,885 tūkst. avių – apie 41,84 proc. daugiau, palyginti su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu. Iš to skaičiaus 86,00 proc. avių Lietuvos skerdyklose buvo paskerstos gražintiniai pagrindais. Šiuo laikotarpiu ženkliai išaugo avių, vyresnių kaip 12 mėn., skerdimai – apie 1,73 karto (iki 2,267 tūkst. vnt.), o ėriukų (iki 12 mėn. amžiaus) skerdimai sumažėjo 14,40 proc. (iki 618 vnt.). Daugiausia Lietuvoje paskerdžiama avių, vyresnių kaip 12 mėn. (apie 72,79 proc. nuo visų avių skerdimų skaičiaus). 2020 m. sausio–balandžio mėn. avienos skerdenų gamyba, palyginti su 2019 m. analogišku laikotarpiu, padidėjo 34,55 proc. ir sudarė 52,06 t.

Analizuojamu laikotarpiu vidutinė supirkty avių kaina sudarė 436,14 Eur/100 kg (skerdenų svorio) ir 139,13 Eur/100 kg (gyvojo svorio), tai atitinkamai 2,62 proc. ir 3,41 proc. mažesnės kainos nei 2019 m. sausio–balandžio mėn.

Supirkimo kainos augo

Lietuvos rinkoje daugiausia vyravo S ir E kategorijų kiaulienos skerdenos. 2020 m. sausio–gegužės mėn. kiaulių skerdenų supirkimo kaina Lietuvoje vidutiniškai sudarė 182,31 Eur/100 kg ir buvo 23,79 proc. aukštesnė nei 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu (147,27 Eur/100 kg). Kiaulių reprezentacinė E klasės vidutinė skerdenų supirkimo kaina analizuojamu laikotarpiu Lietuvoje ir visose ES šalyse didėjo. Lietuvoje kiaulių E klasės vidutinė skerdenų supirkimo kaina sudarė 180,33 Eur/100 kg ir buvo 24,31 proc. aukštesnė nei 2019 m. sausio–gegužės mėn. Kiaulių vidutinė E klasės supirkimo kaina ES rinkoje tuo pačiu laikotarpiu sudarė 181,44 Eur/100 kg ir buvo 21,08 proc. aukštesnė nei 2019 m. atitinkamu laikotarpiu ir 0,62 proc. aukštesnė nei Lietuvoje. Labiausiai analizuojamu laikotarpiu kiaulių kaina padidėjo Rumunijoje – 31,44 proc. (iki 187,19 Eur/100 kg) ir Danijoje – 37,88 proc. (iki 195,69 Eur/100 kg). 2020 m. sausio–gegužės mėn. kaimyninėse šalyse brangiausiai už kiaulieną buvo mokama Latvijoje (vidutiniškai 186,48 Eur/100 kg), šiek tiek pigiau Lenkijoje (177,63 Eur/100 kg), o pigiausiai Estijoje (171,37 Eur/100 kg). Vokietijoje ir Ispanijoje, kurios yra didžiausios kiaulių auginamosios ES, kiaulių skerdenos supirkimo kainos 2020 m. sausio–gegužės mėn., palyginti su 2019 m. sausio–gegužės mėn., atitinkamai padidėjo 19,87 proc. (iki 189,63 Eur/100 kg) ir 22,34 proc. (iki 178,32 Eur/100 kg).

Parengta pagal ŽŪMPRIS

Lenkijoje – dar trys AKM protrūkiai

Per pastarąsias savaites Lenkijoje užregistruoti net trys nauji afrikinio kiaulių maro (AKM) židiniai kiaulių ūkiuose. Liga pasireiškė trijų regi-

onų – Polkovicės, Vlodavos ir Poznanės – teritorijose įsikūrusiose ūkiuose, kuriuose savo reikmėms buvo auginama nuo 23 iki 70 kiaulių.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) duomenimis, šiais metais Lenkijoje užregistruoti jau penki AKM židiniai. Prieš kelis mėnesius kaimyninėje šalyje nuo AKM nukentėjo du stambūs komerciniai ūkiai, kuriuose dėl ligos buvo sunaikinta nuo 10 iki 24 tūkst. kiaulių.

VMVT atkreipia Lietuvos ūkininkų dėmesį, kad vasarą tikimybė AKM virusui patekti į ūkius yra pati didžiausia. Vienas didžiausių rizikos veiksnių išlieka žmogiškas faktorius, o liga į kiauliniškystės ūkius greičiau patenka iš užkrėstos laukinės faunos.

VMVT primena, kad Lietuvoje AKM protrūkis balandžio 14 d. fiksuotas Molėtų rajono ūkyje, kuriame dėl ligos sunaikinta per 8,5 tūkst. kiaulių. Laukinėje faunoje šiais metais AKM nustatytas 144 šernams, iš jų – 89 sumedžiotiems ir 55 nugaišusiems.

Parengta pagal VMVT

Reikalavimai sėjant poselį

Pareiškėjai, siekiantys gauti tiesiogines išmokas, privalo laikytis žalinimo reikalavimų. Vienas iš žalinimo reikalavimų – ekologiniu atžvilgiu svarbių vietovių (EASV) deklaravimas. Siekiant atitikti šį reikalavimą būtina deklaruoti poselį. Jei posėlis deklaruojamas EASV užskaitai, pareiškėjai turi laikytis nustatytų posėlio sėjimo ir išlaikymo terminų.

Deklaravus daugiau kaip 15 ha ariamosios žemės, ne mažiau kaip 5 proc. deklaruoto ploto turi sudaryti EASV, o 0,3 m² EASV atitinka 1 m² posėlio arba žolinio įsėjio.

Posėlis sėjamas liepos 1 d. – rugpjūčio 15 d. po ankstyvųjų bulvių ir daržovių, javų arba rapsų derliaus

nuėmimo. Sėjamas posėlis, kurį sudaro bent dviejų augalų rūšių sėklų mišinys (kviečių, kukurūzų, miežių, garstyčių, rapsų, ankštinių, žolinių augalų ir kitų augalų), turi būti sudarytas ir matomas lauke po pagrindinės rūšies augalų derliaus nuėmimo nuo rugėjo 1 d. iki spalio 15 d. Posėlis negali būti naudojamas ganymui ir derliui, negali būti sunaikinamas (suvalvuotas, sulėkščiuotas).

Posėlis gali būti išlaikomas trumpiau negu iki spalio 15 d., jei jis nepatraukiamai išlaikomas bent 8 savaites. Pareiškėjas, pasėjęs poselį, ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas el. paštu ar mobiliąja programėle „NMA agro“ turi informuoti NMA apie sėją, nurodydamas tikslią sėjos datą (nuo kurios bus skaičiuojamas posėlio išlaikymo

termino). Posėlio rūšį, valdos numerį, kontrolinio žemės sklypo (KŽS) ir lauko numerius. Deklaruojant žemės ūkio lauką, skirtą EASV užskaitai, pareiškėjo privalo nurodyti žemės ūkio lauko kodą, kurį pareiškėjas, pateikęs prašymą NMA, gali keisti iki einamųjų metų spalio 1 d.

Pažymėtina, kad kitais metais deklaruoto žemės ūkio lauko plotas privalo būti žemės ūkio lauko plotas, kurį pareiškėjas, pateikęs prašymą NMA, gali keisti iki einamųjų metų spalio 1 d.

Tinkami posėliui bei įsėjimui augalai yra nurodyti Paramos už žemės ūkio naudaus ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos pildymo instrukcijoje.

Parengta pagal nma.lt

Svarbūs pakeitimai dėl AKM tyrimų

Išgaliojo afrikinio kiaulių maro (AKM) stebėsenos ir kontrolės priemonių šernų populiacijoje bei kiaulių laikymo vietose pakeitimai – jie leis paprasčiau atrinkti šernų mėginius AKM tyrimams atlikti. Taigi, kokie jie?

Nuo šiol iš kiekvieno užkrėsto teritorijoje sumedžiuojamo šerno turės būti paimami du kraujo mėginiai plotų naudotojo ar jo įgalioto asmens naudoti tyrimams. Šie tyrimai, atliekami naudojant imunofermenitinę analizę (IFA) ir polimerazinės grandinės reakcijos (PCR) metodus, bus apmokami Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) lėšomis. Papildomai turės būti paimamas ir atskirai supakuojamas diafragmos mėginys dėl trichineliozės – šis tyrimas apmokamas melaruojančiam žemės ūkio lauko naudotojų lėšomis.

Svarbu tai, kad jei bent vienas mėginys iš sumedžiuoto šerno nebus paimtas, kiti mėginiai nebus tiriami, o šernas bus sunaikintas priziūrint valstybiniam veterinarijos gydytojui.

Be to, atsižvelgiant į dabartinę AKM situaciją Lietuvoje, iš teritorijų, išskyrus užkrėstas šalies vietas, sumedžiotų šernų kraujo mėginiai bus paimami tokiu dažnumu, kokį nurodys VMVT teritorinis padalinys. Taip pat numatyta, jog kraujo ir diafragmos mėginius tirti akte nurodyti VMVT teritorinio padalinio aktui suteikto registracijos numerio.

Parengta pagal VMVT

Bus sukurtas virtualus ūkininkaujantių padėjėjas

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba (LŽŪKT) pradeda įgyvendinti trejus metus vykiantį EIP grupės projektą „Savarankiškas geros žemdirbystės praktikos taikymas ūkyje – virtualus padėjėjas žemdirbiams“. Bendradarbiaujant su Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centru bei ūkininkais, planuojama sukurti viešą elektroninę paslaugą, leidžiančią pagal tematiką ir kiekiavimo ūkio poreikį savarankiškai diegti Gerosios žemdirbystės praktiką (GŽP).

Elektroninę paslaugą sudarys skaitmenizuotas aktualus Gerosios

žemdirbystės praktikos kodeksas su informacijos paieškos ir navigacijos sistema, augalų ligų ir kenkėjų, registruotų augalų apsaugos produktų elektroniniai katalogai, kita ūkiui reikalinga informacija. Bus galima interaktyviai konsultuotis.

Numatyta galimybė parengti konkrečiam ūkiui pritaikomas teritorijų žemėlapius, kuriuose bus atspindėta dirvadarinė sudėtis, dirvožemio paviršius, tipas, našumas, melioracinė būklė, vandenviečių ir vandens telkinių apsaugos zonos, juostos, „Natura 2000“ ir saugomos teritorijos, kultūros paveldo objektai, karštinis regionas.

Konsultavimo tarnybos specialistai drauge su partneriais planuoja sukurti ir suprogramuoti individualaus naudojimo skaičiuokles, patį dėsiančias sudaryti trešimo planą, nustatyti maisto medžiagų, humuso balansą, sėklos normą, sąlyginių gyvulių, mėšlidžių ir sрутų kauptuvų talpų bei pašarų poreikį, emisiją.

Taip pat bus sukurti ir diegti interaktyvūs ūkio situacijos modeliavimo pavyzdžiai, padėsiantys priimti sprendimus dėl dirvožemio ūkio ūkio, sėjomainos planavimo. Planuojama įdiegti interaktyvius savikontrolės klausimynus su rekomendacijomis. Jie padės sava-

rankiškai įvertinti, ar ūkis atitinka jam keliamus kompleksinius valdymo reikalavimus, ar jame užtikrinta alaus naudojimo sauga ir sveikata.

Galvojama ir apie mokymus. Įgyvendinant projektą bus parengta nuotolinė 10 akad. valandų GŽP taikymo mokymo programa.

Projekte dalyvaujančiuose ūkiuose LŽŪKT konsultantai atliks atitinkamus mokymus, parengtų vizualių pavyzdžių naudos, patikimumo, praktiškumo ir kitų kriterijų.

lėms ir programoms rengti, testuoti reikalingus dirvožemio, vandens, mėšlo ūkinius. Gyvulininkystės ūkiuose tirs gyvulių sveikatingumo rodiklius: kraujo, šlapimo, pieno, geriamojo vandens, pašarų, tvartų mikroklimatą ir kt.

Ūkininkai testuos, vertins ir teiks siūlymus dėl parengtų skaičiuoklių, programų, klausimynų, nuotolinių mokymų, parengtų vizualių pavyzdžių naudos, patikimumo, praktiškumo ir kitų kriterijų.

GARSIAUSIO VISŲ LAIKŲ GANGSTERIO ISTORIJA

KYLE MACLACHLAN MATT DILLON LINDA CARDELLINI

TOM HARDY

KAPONĖ

KINUOSE NUO BIRŽELIO 26 D.

www.gpi.lt

Laukiniai gyvūnai Lietuvoje „sueuropėjo“

Adomas Grinius
VL žurnalistas

Balandį prasidėjusi laukinių gyvūnų migracija tęsiasi maždaug iki liepos vidurio, o gyvūnai aktyvesni tampa prieš suteamas ir sutemus (22–24 val.) bei auštant (4–6 val.). Gamtininkai aiškina, kad gyvūnai pastaruoju metu „sueuropėjo“ – tapo mažiau baikštūs, rečiau bėga pamatę automobilį, ganosi pakelėse, nebijo žmonių.

Kasdien – pusšimtis skambučių

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (AAD) departamento direktorė Olga Vėbrienė ragina vairuotojus būti dėmesingus bet kokioje miškingoje vietoje ar ten, kur prasčiau matomos šalikėlės, net jeigu nėra spėjimo apie laukinius gyvūnus.

Ji pabrėžia, kad greičio mažinimas yra veiksmingiausia priemonė siekiant išvengti žvėrių, o kartais – ir žmonių žūčių.

Tiesa, vairuotojai neretai pasitiki papildomomis priemonėmis, pavyzdžiui, ultragaraisiais švilpukais, atbaidančiais gyvūnus. Tačiau nėra jokių įrodymų, kad Lietuvoje šie švilpukai būtų veiksmingi, tad reikia ne pasitikėti automobilio saugumo sistemos ar švilpukais, o būti atidiems.

Aplinkos apsaugos departamentas teigia gaunantis kone dvigubai daugiau pranešimų apie laukinius gyvūnus keliuose: 2015 metais fiksuota per 5,5 tūkst., o 2019-aisiais – beveik 10 tūkst. pranešimų. Kiekvieną parą departamentas sulaukia apie pusšimtį skambučių, kurių didžioji dalis susijusi su automobilių užmuštais ar sužalotais laukiniais gyvūnais.

Kiekvieną parą Aplinkos apsaugos departamentas sulaukia apie pusšimtį skambučių, kurių didžioji dalis susijusi su automobilių užmuštais ar sužalotais laukiniais gyvūnais.

Manoma, jog tai lėmė pasikeitę laukinių gyvūnų įpročiai, padidėjusi jų populiacija ir suintensyvėjęs eismas, tačiau ekspertai teigia, jog didelę įtaką šiai statistikai daro patys vairuotojai.

Gyvūnai keičiasi

„Žmonės retai kaltina save dėl partrenkto laukinio gyvūno, dažniau kartūs žodžiai skrieja gyvūno pusėn, o ir žvėries ne visada pagaili“, – mano Selemonas Paltanavičius, aplinkosaugininkas ir gamtininkas.

Jis vairuotojams siūlo pirmiausia branginti savo šeimą. Nors iš pirmo žvilgsnio tai gali atrodyti

nesusiję, gamtininkas teigia, jog saugant artimuosius saugosite ir save, o saugant save – būsite atidesni kelyje.

S.Paltanavičius pabrėžia, jog kelio ženklai statomi ne šiaip sau. Pamačius ženklą, perspėjantį apie galimą susitikimą su žvėrimi, būtina mažinti greitį.

Gamtininkas aiškina, jog per pastaruosius dešimtmečius pasikeitė ne tik žmonės, bet ir gyvūnai. Pasak S.Paltanavičiaus, žvėrys „sueuropėjo“ – tapo mažiau baikštūs, rečiau bėga pamatę automobilį, ganosi pakelėse, nebijo žmonių. Todėl labai svarbu, kad vairuotojai būtų atsakingi, atidūs ir rinkytųsi saugų greitį, kuris dažnai gali būti mažesnis nei leidžiamas.

Būti pasiruošus

Kaip elgtis pamačius žvėrį? Kiekviena situacija individuali ir nėra vieno teisingo atsakymo. Vis dėlto Aplinkos apsaugos departamento specialistai pataria savo transporto priemonę valdyti kuo švelniau ir tolygiau.

Bet koks staigus judesys pedalu ar vairo automobilių gali padaryti nestabilų. Tuomet galite prarasti jog kontrolę ir kelionę baigti griovyje, nors gyvūnas ir nekels grėsmės.

Susidūrus su laukiniu gyvūnu, jeigu jis buvo sužeistas arba nugalštas ar buvo sužeisti arba žuvo žmonės, apgadintos transporto priemonės, statiniai, kelio ženklai, atitvarai,

kiti kelio elementai ar kitas turtas, vairuotojas privalo bendruoju pagalbos telefonu 112 pranešti apie esimo įvykį ir vykdyti pareigūnų nurodymus.

Vaikšto grupėmis

Lenktynininkas ir „Nacionalinio automobilių klubo“ vadovas Benediktas Vanagas kelyje praleidžia daug laiko. Kelionių metu jis patyrė, kad tvora, apribojanti galimybę žvėrimis išbėgti į eismą, nėra absoliutaus saugumo garantas.

Lenktynininkas sutinka su gamtininkais, kad ne gyvūnai kerta žmonių kelią, o žmonės gyvūnų migracijos takus, todėl vairuotojai turi išlaikyti atidumą net aptvertose vietovėse.

Jis pabrėžia, jog važiuojant miškingais ruožais, kurių nesaugo tvora, vairuotojo budrumas privalo būti net kelis kartus didesnis nei įprastai, nes galimybė sutikti žvėrį ypač didelė. Ši taisyklė galioja ir tuo atveju, kai nėra ženklų, įspėjanti apie laukinius gyvūnus.

Profesionalus vairuotojas primena, kad jeigu vis dėlto neišvengėte akistatos su žvėrimi, visada turėkite omenyje, jog laukiniai gyvūnai neretai vaikšto grupelėmis, tad išbėgus vienam, už kelių akimirklų gali pasirodyti antras ar trečias. Tai ypač taikytina šernams, stirnoms.

B.Vanagas akcentuoja didelių gyvūnų grėsmę. Lenktynininkas teigia, jog susidūrimo metu smulkesni žvėreliai dažniausiai tik apgadina automobilį.

Tačiau stirnos, sveriančios iki 55 kg, ar briedžiai, kurie sveria apie pusę tonos, o jų ūgis – iki 2 metrų, smūgio metu gali užskrieti ant variklio gaubto, per priekinį stiklą patekti į saloną ir mirtinai sužaloti vairuotoją bei keleivius. B.Vanagas įspėja, jog viršijant leistą greitį mirtinas pavojus auga geometrine progresija.

Mažėja naujai iškeptų vairuotojų sukeltų avarių

Vidutinė žala, kurią eismo įvykiu metu sukelia pradedantieji vairuotojai, šiemet siekia daugiau nei 1,5 tūkst. eurų.

Nuo metų pradžios Lietuvos kelių policijos tarnyba užfiksavo beveik 100 pradedančiųjų vairuotojų sukeltų eismo įvykių, kuriuose nukentėjo žmonės. Tai – 16 procentų mažiau nei pernai tuo pat metu. Pradedančiųjų vairuotojų sukelti eismo įvykiai dažniausiai nutinka dėl nesaugaus greičio, netinkamai pasirinkto atstumo iki kitos transporto priemonės, neįvertintų oro bei kelio sąlygų.

Tokios avarinės situacijos itin dažnos sankryžose, tačiau fiksuojamos ir užmiestio keliuose. Pastaruosiuose pradedantieji dažnai viršija rėmus, pasekmės mažai patirties turinčiam vairuotojui gali būti dar skaudesnės nei įprastai.

Patekę į pavojingą situaciją, nepatyrę vairuotojai dažniau pasimetą, ne laiku priima tinkamą sprendimą, kuris leistų išvengti avarijos ir jos pasekmių.

„Šią riziką mažina tik atidus eismo taisyklių laikymasis. Į jas niekam, o ypač – pradedančiam vairuotojui, nevalia žiūrėti pro pirštus. Visgi, pirmaisiais metais prie vairo neretai stokojama ir atidumo. Dėl to nemaža dalis smulkų eismo įvykių, į kuriuos patenka pradedantieji, fiksuojama stovėjimo aikštelėse prie parduotuvių ir daugiabučių kiemuose“, – teigia Raimondas Bieliauskas, draudimo bendrovės ERGO Lietuvoje transporto priemonių žalų administravimo skyriaus vadovas.

Jis taip pat pastebi, kad vis dažniau fiksuojami įvykiai, kurių metu paklevo lapu žymėtų automobilių greitį – svarbu paminėti, kad eismo įvykiui nutikus tokiais aplinkybėmis, pasekmės mažai patirties turinčiam vairuotojui gali būti dar skaudesnės nei įprastai.

Vidutinė žala, kurią eismo įvykiu metu sukelia pradedantieji vairuotojai, šiemet siekia daugiau nei 1,5 tūkst. eurų.

Pradedantieji vairuotojai nėra nepavyzdingi. Jie naudoja signalus, prisimena, kaip tinkamai apsižiūrėti prieš ruotui, nevalia žiūrėti pro pirštus. Kurios suformavo tik ką pasibaigusios vairavimo pamokos. Tačiau šioms vairuotojams vis dar trūksta patirties, jie neįvertina automobilio gabaritų, stokoja gebėjimo vairuoti esant intensyviam srautui, nėra iki galo prapratę judėjimo sankryžose. Dalis jų per daug savimi pasitiki.

Mažėjanti eismo įvykių skaičių statistika rodo, jog jaunųjų vairuotojų sąmoningumas auga. „Išsilaukti vairavimo egzaminus nėra paprasta. Tai neretai reikalauja tiek kantrybės ir pasiryžimo, tiek laiko bei finansų. Pradedantieji vairuotojai privalo du metus išlikti nepriekiausiai pavyzdingi, todėl vis dažniau įvertina, kokia neatidomumo ir drausmės stokos kaina“, – tvirtina pašnekovas.

Draudikų atstovas siūlo nesinaudoti dažna tėvų ar senelių siūloma paslauga, kuomet automobilis draudžiama vyresnių ir labiau patyrusių

vairuotojų vardu, siekiant mažesnis draudimo įmokos.

„Taip neįvertinama, kokias pasekmes tai gali turėti ateityje. Tokia pagalba gali sugadinti draudimo istoriją ir baigtis ne tik didesnėmis draudimo įmokomis, bet ir žalos išieškojimu iš automobilio savininko draudžiamąjį įvykiu atveju. Jei nutylima, jog transporto priemonę vairuos mažiau patyręs vairuotojas, jam pačiam įsigijus automobilį ir užregistravus jį savo vardu, draudimo kaina išliks aukšta. Niekur nebus užfiksuota, kad jis – drausmingas vairuotojas“, – teigia draudiko atstovas.

Jei tėvai ar seneliai pradedantiems vairuotojams leidžia naudotis savo automobiliais, jų draudimo sutartyse taip pat turėtų būti nurodytas mažiausio stažo vairuotojas. Be to, pasak pašnekovo, jaunesniems vairuotojams verta pasirūpinti ir kasko draudimu bei taip išvengti įbrėžimų ar įlenkimų sukeltų nuostolių, kurie pirmaisiais metais prie vairo – itin dažni.

Dviračių vagims galima apsunkinti gyvenimą

Praėjusiais metais vidutinė vieno pavogto dviračio vertė viršijo 620 eurų.

Kasmet šiltuoju sezonu vis daugiau gyventojų sėda ant dviračių, o pasibaigus karantinui ir laikantis vasariškiems orams, dviratininkų šalies miestuose ir miesteliuose tik daugės. Tačiau vasara daliai dviratininkų paprastai reiškia ir nuostolius bei nemalonius rūpesčius – aktyvėja ir vagys.

dimo vadovas Andrius Gimbickas. Pasak eksperto, praėjusiais metais vidutinė bendrovės klientams padaryta žala dėl vieno dviračio vagystės viršijo 620 eurų, o atskirais atvejais siekė ir kelis tūkstančius eurų. Į dviračius besikėsiantys ilgą laiką aktyviausi didžiuosiuose šalies miestuose – Vilniuje ir Kaune, taip pat kurortuose.

„Pastebime, kad vagiami ir brangūs, ir pigesni dviračiai, o neretai – tik jų dalys: ratai, žvaigždutės ir grandinės, sėdynės. Todėl kiekvienam svarbu pasirūpinti savo daiktų saugumu ir ypač šiuo metu, kai vasaros šiluma ir pamažu į įprastą vėžes grįžtantis gyvenimas daugelį skatina atsipalaiduoti“, – teigia „Lietuvos draudimo“ gyventojų turto drau-

dimas Andrius Gimbickas. Pasak eksperto, praėjusiais metais vidutinė bendrovės klientams padaryta žala dėl vieno dviračio vagystės viršijo 620 eurų, o atskirais atvejais siekė ir kelis tūkstančius eurų. Į dviračius besikėsiantys ilgą laiką aktyviausi didžiuosiuose šalies miestuose – Vilniuje ir Kaune, taip pat kurortuose.

jei dėl vagystės jis nesikreips į policiją“, – įspėja A.Gimbickas.

Todėl labai svarbu dviračio saugumui pasirūpinti iš anksto, ne tik tuomet, kai prisireikia jį palikti. Ekspertas pateikia 5 veiksmingus patarimus, kaip tą padaryti.

Tvirtas užraktas. „Nors internete gausu filmuotos medžiagos apie tai, kaip vagys per kelias akimirkas gali nukirpti trosinę dviračio spyną, mieste vis dar neretai tenka matyti būtent tokiomis spynomis prirakintų dviračių. Dviratę transporto priemonę nuo vagių rekomenduojame saugoti tvirtai, kieto plieno lydinio U formos spyna“, – sako A.Gimbickas. Anot jo, net ir tokia spyna nėra neįveikiama, tačiau ją nupjauti yra keletu kartų sunkiau nei trosą, o tai gali sulaikyti ne vieną vagį.

Lenktynininkas išmėgino 50 metų senumo GAZ

Pasibaigus karantinui, Dakaro lenktynininkas Benediktas Vanašas išmėgino už save „vyresnį“, prieš beveik 50 metų pagamintą karinį GAZ 51A, skirtą dezinfekuoti žmones, jų rūbais ir nedidelius objektus. Antikvarinės išvaizdos sunkvežimis lenktynininkui ir žiūrovams paruošė ne vieną staigmeną.

Šiame automobilyje neverta ieškoti saugos diržų – tokių reikalavimų 1972 metais dar nebuvo.

Šiame automobilyje neverta ieškoti saugos diržų – tokių reikalavimų 1972 metais dar nebuvo, be to, technika dažniausiai buvo naudojama žemės ūkio srityje. Na, o vos 70 arkliai galėtų turintis sunkvežimis tikrai neleistų vairuotojui įsismarkauti keliuose ir ženkliai viršyti greičio.

Tiesa, automobiliai tobulėjo ne tik saugumo, bet ir komforto atžvilgiu. Štai 51A modelis buvo pirmasis gavęs metalinę kabiną – jo pirmataki tenkinosi medinėmis kabinomis.

Netgi sunkvežimio užvedimas bet kuriam neseniai iškeptam vairuotojui sukeltų keblumą – tekty dirbti ir rankomis, ir kojomis. Procedūra paprasta, tačiau nežinantys

ką, po ko ir su kuo reikia spausti, vargiai užves senuką GAZ.

Norint įkvėpti gryno oro, galima prasidaryti ne tik šoninį langą (savaiame supranta, naudojant rankinį mechanizmą), bet ir visą priekinį langą, atlenkus kelias rankenas. Tai kiek neįprastas sprendimas XXI a. vairuotojui, tačiau tikrai efektyvus. Na, išskyrus atvejus,

kuomet staiga pradėtų lyti ir tekty užsidaryti langą važiuojant.

Galima pajaukauti, jog elektrikai anais laikais automobilių servisuose darbo beveik neturėjo – viena iš nedaugelio elektros reikalaujančių dalių yra žibintai.

Šiame amžiuje kone kiekvienas iš mūsų sunkiai įsivaizduotų automobilių be stabdžių antiblokavimo

sistemos ar vairo stiprintuvo. Ką jau kalbėti apie ką tik nuo konvejerio nurbėdėjusius automobilius – tokios milžinės kaip „Toyota“ nemažą dalį saugumo sistemų įtraukia į bazinę komplektaciją.

Tačiau sovietmečiu gamintos technikos paprastumas šiuolaikinį žmogų gali tiesiog išversti iš kojų.

Trumpai

Debiutavo „Defender“

Naujasis „Land Rover Defender“ atvyko į saloną Vilniuje, o jo kaina prasideda nuo 57 000 eurų. Tiesa, kol kas gaminami tik „Defender 110“, tad užsisakantiems trumpesnės bazės „Defender 90“ dar teks truputį palaukti.

„Lietuvoje naujasis „Defender“ lankėsi saujį ir sulaukė didelio susidomėjimo, tačiau klientų reakcijos pranoko visus lūkesčius – dar nepradėjus prekybos gavome beveik 200 užklausų išbandyti automobilį. Belieka tikėtis, kad laikini gamybos ribojimai bei pandemijos nulemti trikdžiai bus pašalinti, ir gamykla pradės veikti visu pajėgumu jau artimiausiu metu“, – pažymi „Land Rover“ Baltijos šalių rinkodaros vadovė Justė Šataitė.

„Defender“ – ypatingas „Land Rover“ atstovas, pats tikriausias šio britų prekės ženklo, kurio pirmasis automobilis gimė ir Amsterdame buvo pristatytas 1948-aisiais, palikuonis.

Galima suprasti, kad naujojo „Land Rover Defender“ kūrybinei komandai teko labai rizikinga užduotis – surinkti geriausias senosios „Defender“ bruožus ir perkelti juos į ultramodernaus naujojo „Defender“ kūną. Sprendžiant iš entuziastingų atsiliepimų specializuotoje žiniasklaidoje ir gerbėjų forumuose, su užduotimi koncerno inžinieriai ir dizaineriai susidorojo gerai.

Vien tai, kad visureigėje pirmą kartą per jo 72 metų istoriją atsikvėpė rėminės konstrukcijos, skamba lyg šventvagystė, tačiau vietoje rėmo montuojamas itin tvirtas aliuminio monokokas su nepriklausoma priekine ir galine pakaba.

Pasikeitė vadovas

Autorizuotos „Mercedes-Benz“ atstovės Lietuvoje, „Veho“ grupės priklausanti UAB „Silberauto“ įmonės vykdančiuoju direktoriumi paskirtas Donatas Stanionis.

Vadovavimą „Silberauto“ perimantis D.Stanionis turi didelę patirtį naujų automobilių pardavimo srityje – prieš naująjį karjeros etapą jis daugiau negu penkiolika metų dirbo tarptautinės „Inchcape“ grupės įmonėse Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Pastaruoju metu D.Stanionis vadovavo „Inchcape Motors“ ir „Krastra auto“ įmonėms Lietuvoje, atstovaujantioms BMW, „Ford“, „Jaguar Land Rover“, „Mazda“, MINI, „Mitsubishi“ prekės ženklams.

UAB „Silberauto“ užsiima „Mercedes-Benz“ lengvųjų automobilių, specialiosios paskirties automobilių, sunkvežimių, autobusų ir naudotų automobilių mažmenine prekyba bei aptarnavimu Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Įmonėje dirba per 160 darbuotojų.

UAB „Silberauto“ nuo 2019 metų pabaigos priklauso „Veho“ grupei. „Veho“ yra Suomijos automobilių įmonė, kuri veikia Suomijoje, Švedijoje bei Baltijos šalyse.

Moters pasaulis

Zodiakas ir vaistiniai augalai

Gydymasis tampa efektyvesnis, kai sutampa žmogaus ir vaistinio augalo Zodiakai.

Virginija Baršytė

Kiekvienas esame gimę po tam tikru Zodiako ženklu. Vaistiniai augalai taip pat turi savo planetas. Gydymasis būna efektyviausias, kai sutampa žmogaus ir vaistinio augalo Zodiakai. Štai kodėl gydymuisi reikia stengtis pasirinkti savo augalus.

Avino planeta – Marsas

Šio ženklo medžiai:

ažuolas (03 21), lazdynas (03 21 – 03 31), šermukšnis (04 01 – 04 10), klevas (04 11 – 04 20).

Šermukšnis.

Marsas augalai dilgina, duria, žydi raudonai. Tai – dilgėlės, garstyčios, krapažolės, svogūnai.

Jaučio planeta – Venera

Šio ženklo medžiai:

riešutmedis (04 21 – 04 30), jazminas (05 01 – 05 14), kaštonas (05 15 – 05 21).

Veneros vaistiniai augalai: našlaitės, mėtos, gvazdikai, dobilai, granačiai, graikiškasis riešutmedis, vyšnia.

Dobilai.

Dar horoskopuose minimi: saulėgrąžos, šalpusniai, krapai, bulvės, morkos, salotos, juodieji serbentai, persikai, špinatai.

Dvynių planeta – Merkurijus

Šio ženklo medžiai:

kaštonas (05 22 – 05 24), uosis (05 25 – 06 03), skroblas (06 04 – 06 13), figmedis (06 14 – 06 21).

Sidabražolė.

Mercurijaus augalai margi, kartais besivejantys: kūpolis, vienmetė karietaitė, sidabražolė (kuri užgydo žaizdas), vynuogės, visi vijočkiniji šeimos augalai.

Prie Merkurijaus augalų dar priskiriami: azalija, diemėdis, valerijona, laukinė morka, arklia-

metė, laukinė morka, arklia-mėtė, lenvandė, stepių lelija, mairūnas, mirta, morka, papartis, lazdynas, petražolė, nendrė, krapai, šilkmedis.

Vėžio planeta – Mėnulis

Vėžio medžiai:

figmedis (06 22 – 06 23), beržas (06 24), obelis (06 25 – 07 04), kėnis (07 05 – 07 14), guoba (07 15 – 07 22).

Lelija.

Vėžio ženkliui priskiriami Mėnulio įtakojami vandens augalai, tačiau ne tik augantys vandenyje. Jų stiebas mėsingas, o žiedai – balti, pavyzdžiu, vandens arba baltoji lelija. Pastarosios sultimis buvo gydomos skrandžio opos, inkstų ligos; buvo manoma, kad Vėžio ženklo augalai pagerina regėjimą, padeda sergant akių ligomis.

Mėnulio valdomi augalai: baltoji lelija, baltoji rožė, baltoji agurkė, amžinai žali augalai, vandens lelija, grybelis, melionas, irisas, ieva, kopūstai, klevas, gegužraibė, vėdrynas, jūrų žolės, agurkas, alyva, palmė, papartis, rozmarinas, molū-

gės, kopūstas, žirneliai, lėšis, razinas, pipiras, kukurūzas.

Senoviniai horoskopai prie Mėnulio ženklo augalų taip pat priskiria jazminą, saulutę, petražolę, pastarnoką, ridikus, morkas, runkelius, svogūną, kopūstą, razinas, žemuoges.

Liūto planeta – Saulė

Jo medžiai:

guoba (07 22 – 07 25), kiparisas (07 26 – 08 04), tuopa (08 05 – 08 13), karkasas (08 14 – 08 22).

Medetka.

Saulės augalai – labai ryškiais geltonais žiedais, kietais stiebiais ir lapais, aromatingo, tačiau ne itin stipraus kvapo. Jie arba sukasi į saulę, arba pražysta jai pakilius. Tuo pasižymi lauras, bijūnas, ugniažolė.

Kiti saulės augalai: vynuogė, graikiškasis riešutmedis, garstyčios, jonazolė, dobilas, vėdrynas, migdolas, kadagys, medetka, amalas, bijūnas, ryžiai, rozmarinas, ramunėlė, safranai, uosis.

Senoviniuose horoskopuose prie Liūto ženklo augalų priskiriami: šalavijas, dagys, nasturta, gladijolės, bulvės, kopūstas, žirneliai, lėšis, razinas, pipiras, kukurūzas.

Mergelės planeta – Merkurijus

Jo medžiai:

karkasas (08 23), pušis (08 24 – 09 02), ieva (09 03 – 09 12), liepa (09 13 – 09 22), alyvmedis (09 23).

Mergelės augalai – margi, dažnai besivejantys, pavyzdžiu, kūpolis ar sidabražolė.

Prie Merkurijaus ženklo augalų taip pat priskiriami vynuoginiai bei vijočkinių šeimų augalai: azalija, diemėdis, valerijonas, laukinė morka, žieminis čiobrelis, arklia-mėtė, levanda, stepių lelija, mairūnas, mandragora, mirta, morka, krapažolė, papartis, lazdynas, petražolė, nendrė, krapai, šilkmedis.

Senovės horoskopuose prie Mergelės augalų dar galima aptikti priskirtus: čiobrelį, kietį, salierą, obelį, kriaušę, figmedį, grūdinių augalų.

Zodiakas ir vaistiniai augalai

◀ Atkelta iš 11 p.

Svarstyklių planetos – Venera ir Chironas

Svarstyklių ženklo medžiai: riešutmedis (09 24 – 10 13), klevas (10 14 – 10 23).

Svarstyklių ženklo augalai tie patys, kaip ir Jaučio, kadangi abiejų ženklių valdanti planeta – Venera. Veneros augalai pasižymi stipriu kvapu, avietine, alyvine ar rožine spalvomis, jų skonis saldokus. Tipiški Veneros augalai – mėta ir verbena.

Po Svarstyklių ženklu gimusiems žmonėms naudingos piliarozės, vyšnios, gvazdikai, granatai, graikiški riešutai, dobilai bei našlaitės.

Kiti Veneros ženklo augalai: abrikosas, piliarozės šaknis, artišokas, šviesiai geltonas narcizas, pupelės, vynuogės, vyšnios, verbena, gvazdikas, dobilas, baltaziedė notrelė, lelija, saulutė, puriena, agrastas, mėta, pipirmėtė, varnalėša, alksnis, bugienis, kvietys, pupa, našlaitė, obelis ir t. t.

Skorpiono planetos – Plutonas ir Marsas

Jo medžiai: riešutmedis (10 22 – 11 02), jazminas (11 03 – 11 11), kaštonas (11 12 – 11 21), alksnis (11 22).

Jeigu susumuosime senovinių horoskopų bei šiuolaikinių astrologų duomenis, Skorpiono augalų sąrašas bus toks: alijošius, bazilikas, plukė, gudobelė, raugerškis, greipfrutas, grybai, ažuolas, dygliuotė, imbieras, kaktusas, medetka, katmetė, dilgėlė, linas, citrina, svogūnas, mairūnas, vėdrynas, pomidoras, saulėgrąžų sėklos, ridikas, salieras, erskėtrožė, krienas, dagys, tabakas, apynys bei kiti.

Šaulio planeta – Jupiteris

Šaulio ženklo medžiai: alksnis (11 23 – 12 01), skroblas (12 02 – 12 11), figmedis (12 12 – 12 20), bukas (12 21), obelis (12 22).

Šaulio ženklo augalai: abrikosas, šparagas, beržas, gvazdikmedis, laukinis gvazdikas, ažuolas, žemuogė, medetka, kaštonas, braškė, kraujazolė, sidabražolė, citrina, liepa, saulutė, muskato riešutas, mėta, kiaušpienė, poras, cukranendrė, serbentas, pušis, figa, šalavijas, šilkmedis, obelis, alksnis ir kiti.

Ožiaragio planeta – Saturnas

Šio ženklo medžiai: obelis (12 23 – 01 01), kėnis (01 02 – 01 11), guoba (01 12 – 01 19).

Saturnui priskiriamos visos spygliuočių rūšys, o iš žolių – kietis bei nuodingi augalai. Saturno augalai neturi vaisių arba jų spalva juoda, kaip ir šaknys bei lapai.

Saturno augalų sąrašas: svarainis, drignė, eglė, kiparisas, kryžiažiedė, mandragora, samanos, pastarnokas, rugiai, nendrė, čemeryčios, špinatai, miežiai, rūta, skalės, dygioji slyva, kiaušiauogė, juodagalvė, eglūnas ir kiti.

Seni horoskopai šį sąrašą papildė juoduojų šėivamedžiu, rugiagėle, salieru, nasturta, runkeliais, avižomis, riešutais bei juodaisiais serbentais.

Vandens planeta – Uranas

Šio ženklo medžiai: guoba (01 20 – 01 24), kiparisas (01 25 – 02 03), tuopa (02 04 – 02 08), karkasas (02 09 – 02 18).

Uranos ženklo augalams priklauso dygėji, samaniniai bei papartiniai. Vandens augalai sutampa su Ožiaragio, kadangi sutampa Saturno padėtis šiame ženkle.

Senoviniuose horoskopuose minimi šie Vandens augalai: našlaitė, dagys, žvirbliarūtė, aviža, kraujazolė, miežis. Iš valgomųjų – obuoliai, riešutai, braškės, apelsinai, granatai, erskėtrožės.

Žuvų planeta – Neptūnas

Jų medžiai: pušis (02 19 – 02 28), ieva (03 01 – 03 10), liepa (03 11 – 03 20).

Neptūno ženklo augalai: jūrų žolės, samanos, kerpės. Šiam ženklui kai kurie astrologai taip pat priskiria šafraną, plautę, šėivamedį, alyvas bei jazminą.

Neretai teigiama, jog dėl Jupiterio poveikio šiame ženkle Žuvų ir Šaulio augalai sutampa.

Maistiniai Žuvų augalai: stambialapės daržovės (agurkai, molūgai, melionai), vaisiai, riešutai.

Besikeičianti Amerika: karas su paminklais

Arvydas Praninskas
VL žurnalistas

Regis, kas gali būti absurdiškiau už šią vasarą JAV kairiųjų radikalų paskelbtą karą „rasistiniams“ paminklams. Amerikos atradėjo Kristupo Kolumbo statulos daužomos, verčiamos ir padeginėjamos dėl to, kad jis... atrado Ameriką ir taip atkėlė vartus vietinių gyventojų genocidui.

Paminklų retėjimo metas

Judėjimas „Juoduųjų gyvybės svarbios“, kilęs Jungtinėse Valstijose dar 2012 m. žiemą, kai per konfliktą su vietiniu policijos rėmėju buvo nušautas septyniolikmetis juodaodis, vis stichiškai sužioruodavo po kiekvieno naujo pranešimo apie policijos nušautą afroamerikietį – nepriklausomai nuo tokių įvykių aplinkybių. Su nauja jėga šio judėjimo dalyvių ir šalininkų protestai Amerikoje įsplieskė šių metų gegužės pabaigoje, kai Mineapolio mieste sulaukymo metu žuvo 46 metų George'as Floydas: juodaodis vyras užsūdo policijos pareigūnui sulaukymo metu brutaliai panaudojus jėgą. Įsplieskusi protestų ir neramumų banga, daug kur išsklusi į paviršių masinėmis riaušėmis besisivaigalinančias kriminalines padugnes, ne tik užliejo Ameriką, bet ir persimetė į kitą Atlanto pusę. Tačiau garsiai dalies amerikiečių išsakytas pasipiktinimas vadinamoju sisteminiu rasizmu, patydomis užkertančiu kelią mažumų atstovams ir valstybės socialinius lifthus, minėto judėjimo aktyvistų pastangomis buvo nukreiptas į kitas visuomenės gyvenimo sritis, tarp jų – istorinį Amerikos paveldą. Šią vasarą šalyje prasidėjo karas su „neteisingais“ paminklais. Vienur vietinių vandalų rankomis, o kitur – ir su vietinės valdžios pritarimu buvo naikinami ar iš viešų vietų ir muziejus perkėlinėjami paminklai istoriniams asmenims, kurie šios dienos socialinių neramumų kontekste minios buvo pripažinti „rasistais“, „kolonizatoriais“ ar „genocido vykdytojais“.

Karas su paminklais, į kurį JAV federalinė valdžia iš pradžių neįsiklėjo, palikdama sprendimų teisę valstijų gubernatoriams, miestų merams ir kitiems vietinės valdžios atstovams, birželio pabaigoje vis tik perėmė JAV prezidento Donaldo Trampo kantrybės taurę. Ranką prieš istorinį paveldą keliančius asmenis išvadindęs vandalais, jis prarasino „atsakyti“ aktyvistams, siekiantiems Amerikos sostinėje nuverti istorinių asmenybių skulptūras. „Kazkurio metu bus sulaukta atpildo, nes turi būti tam tikras atpildas. Še žmonės yra vandalai, jie yra agitatoriai, jie iš tikrųjų yra tam tikra prasme teroristai“, – pareiškė prezidentas. Įkvėpti nebaudžiamumo, judėjimo „Juoduųjų gyvybės

Niu Heivene (Konektikuto valstija) demontuojamas 1955 m. pastatytas paminklas Amerikos atradėjui Kristupui Kolumbiui.

svarbios“ aktyvistai, per kelias praėjusias savaites nuvertė ir sunaikinę nemažai „rasistinių laikų“ paminklų, praėjusią savaitę susirinko prie Baltųjų rūmų griauti prezidento Andrew Jacksono skulptūros. Policijos pajėgoms pavyko paminklą apsaugoti. Dabar istorinį paveldą Vašingtone nuo judėjimo aktyvistų saugo šimtai Nacionalinės gvardijos karių.

Užkliuvo ir prezidentas

D.Trumpą ir respublikonus aktyviai remiantis JAV televizijos kanalas „Fox News“ neseniai „karui su paminklais“ paskyrė atskirą laidą. Nors gal ir ne su visais joje išsakytais vertinimais būtų galima sutikti, vis dėlto pateikti faktai kelia daug neramumų minčių – ir ko gero ne tik patiems amerikiečiams, tiesiogiai susidūrusiems su šia krize. Būtų naudinga ir mums susipažinti su kai kuriomis „Fox News“ apžvalgininko Tuckerio Carlsono išsakytais mintimis, verčiančiomis kiek kitokiu žvilgsniu pažvelgti į dabartinės Amerikos problemas.

„Jeigu jie gali priversti jus žiūrėti, kaip jie griaua paminklus jūsų didvyriams, jie nugalėjo“ – tokiais žodžiais, aktualiems ir mums, pradedamas pasakojimas apie tai, kad Niujorko mieste greit nebeliks paminklo... JAV prezidentui Theodore'ui Rooseveltui. Niujorko valdžia pranešė priėmusi sprendimą demontuoti prieš Gamos istorijos muziejiaus dar 1939 m. pastatytą bronaižinį paminklą. T.Rooseveltas pranaivduotas sėdintis ant žirgo, iš vienos pusės šalia jo eina afroameri-

svarbios“ aktyvistai, per kelias praėjusias savaites nuvertė ir sunaikinę nemažai „rasistinių laikų“ paminklų, praėjusią savaitę susirinko prie Baltųjų rūmų griauti prezidento Andrew Jacksono skulptūros. Policijos pajėgoms pavyko paminklą apsaugoti. Dabar istorinį paveldą Vašingtone nuo judėjimo aktyvistų saugo šimtai Nacionalinės gvardijos karių.

svarbios“ aktyvistai, per kelias praėjusias savaites nuvertė ir sunaikinę nemažai „rasistinių laikų“ paminklų, praėjusią savaitę susirinko prie Baltųjų rūmų griauti prezidento Andrew Jacksono skulptūros. Policijos pajėgoms pavyko paminklą apsaugoti. Dabar istorinį paveldą Vašingtone nuo judėjimo aktyvistų saugo šimtai Nacionalinės gvardijos karių.

„Milijonams amerikiečių Teddy Rooseveltas buvo didvyris. Jis ir dabar didvyris. Būtent todėl jie verčia jį paminklą. Jie žino, kad jeigu

svarbios“ aktyvistai, per kelias praėjusias savaites nuvertė ir sunaikinę nemažai „rasistinių laikų“ paminklų, praėjusią savaitę susirinko prie Baltųjų rūmų griauti prezidento Andrew Jacksono skulptūros. Policijos pajėgoms pavyko paminklą apsaugoti. Dabar istorinį paveldą Vašingtone nuo judėjimo aktyvistų saugo šimtai Nacionalinės gvardijos karių.

„Jie žino, kad jeigu jie gali priversti jus žiūrėti, kaip jie griaua paminklus jūsų didvyriams, jie laimėjo. Po to, kai jie pažemino jus, jie gali jus valdyti, ir būtent dėl to visoje šalyje minios griaua amerikietiškus paminklus.“

Kas toliau – Jėzus?

Vis nauji pranešimai apie JAV nukeltus paminklus primena suvestines iš karo frontų. Ričmonde (Virdžinija) ir Sent Pole (Minesota) buvo pašalinti paminklai Kristupui Kolumbiui. Nebeliko jo ir Bostone, skelbia „Fox News“. Dar daugiau: Bostono meras dabar tvirtina, kad esą atėjo metas nukelti paminklą ir 16-ajam JAV prezidentui Abrahamui Lincolnui, žmogui, kuris išlaisvino vergus. Pasirodo, jo paminklas nesėdėjo Baltuosiuose rūmuose prie prezidento pietų stalo. Demokratų partijos atstovai, išgirdę apie tokį kvietimą, esą net sustūjo iš įniršio ir dar ilgai kaltino prezidentą ir jo žmoną, kad šie padarė „nusikaltimą“ papietavę su juodaodžiu. Tačiau T.Rooseveltas niekada nepasiduoavo spaudimui. „Milijonams amerikiečių Teddy Rooseveltas buvo didvyris. Jis ir dabar didvyris. Būtent todėl jie verčia jį paminklą. Jie žino, kad jeigu

versti paminklai prezidentui Thomui Jeffersonui, pagrindiniam Amerikos Nepriklausomybės deklaracijos kūrėjui, ir George'ui Washingtonui, pirmajam JAV prezidentui. San Franciske įpykusį minia nuvertė prezidento Ulyss'o S.Granto statulą, nugriovė paminklą pranciškonui Junipero Serrai, XVIII amžiuje įkūrusiam pirmąsias ispanų misijas Kalifornijoje, ir teisininkui Francis Scottui Key, Amerikos nacionalinio himno autoriui. Ant šio paminklo pjeDESTALO, pasak „Fox News“, raudonas dažais buvo užpurkšta „Žudyk kolonizatorius!“, ir, kad būtų aiškiau, kas jie, patikslinta – „Žudyk baltuosius!“. Visus šiuos amerikiečius, kurių atminimas kadaise buvo įamžintas paminklais, vienija tai, kad nė vienas iš jų Plietiniame kare nekovojo už vergovę išaugoti siekusius konfederatus. Šių paminklų nugriovimas išvis niekaip nesusijęs su Plietiniu karu, vykusiu prieš 150 metų, teigia T.Carlsonas.

Pasak apžvalgininko, Demokratų partijos atstovai tą gerai supranta ir remia tokius veiksmus. Esą kiekviename Amerikos mieste, kur minios niokoja valstybei priklausiančius paminklus, tai vyko pritarimu Demokratų partijos lyderiams. Tačiau dar reikia pasakyti, kad lygiai taip pat elgiasi ir daugelis respublikonų, pripažįsta jis.

„Kiekvienoje visuomenėje yra žmonių, siekiančių griauti. Jie destruktiviai veikia dėl tos pačios priežasties, dėl kurios psichologinių problemų turintys berniukščiai kankina šunis ar šaudo į kates. Sukeldami kam nors skausmą jie jaučiasi esantys stipresni“, – tvirtina apžvalgininkas. Anot jo, mes įpratę vadinti tokius žmones antisocialiniais jėgų atstovais. „Mes tik apsimetame, kad jų nėra, arba dar blogiau, teisiame jų elgesį. Mes rūpinamės jais, juos finansuojame. Volstrytas siuntina T.Carlsonas.

Testas

Kaimyniški santykiai ne visada malonūs

Žmogus – socialinė būtybė. Gaila, kad kai kurie mūsų kaimynai apie tai pamiršta ir gyvena pagal džiunglių įstatymus. Kaip atkurti pašlijusias žmogiškumo normas, rasti bendrą kalbą su nepatogiu kaimynu ar minimaliai sumažinti jo daromą žalą? Pusiaur juokais, pusiau rimtai nustatykite, kas tai per „žvėrys“.

Geniai

Žmonės „geniai“ – viena iš problematiškiausių kaimynų kategorijų. Jų butuose nuolatinis triukšmas: jie daro remontą, ruošia žeimoms vakarienes penkiasdešimčiai asmenų, o paskui, išėjus svečiams, daro generalinę tvarką. Jų aktyvumo pikas dažkokiu stebuklingu būdu būna vakare ir naktį. „Geniai“ su malonumu ir išmanymu naudoja įvairią techniką. Jei įjungia muziką, tai tik per galingiausias kolonėles, beje, susidarę išpūdis, kad garsiakalbiai nukreipti būtent į jūsų pusę. Daug žyti į sieną ar skambinti į duris beviltska – neišgirs. Jie apskritai neįtaria, kad jūs egzistuojate – juk iš jūsų būto nesklinda panašūs garsai. Kovoti su „geniais“ galima administracinėmis priemonėmis arba

naudojant jų metodus. Sulaukę tylematiškiausių kaimynų kategorijų. Jų butuose nuolatinis triukšmas: jie daro remontą, ruošia žeimoms vakarienes penkiasdešimčiai asmenų, o paskui, išėjus svečiams, daro generalinę tvarką. Jų aktyvumo pikas dažkokiu stebuklingu būdu būna vakare ir naktį. „Geniai“ su malonumu ir išmanymu naudoja įvairią techniką. Jei įjungia muziką, tai tik per galingiausias kolonėles, beje, susidarę išpūdis, kad garsiakalbiai nukreipti būtent į jūsų pusę. Daug žyti į sieną ar skambinti į duris beviltska – neišgirs. Jie apskritai neįtaria, kad jūs egzistuojate – juk iš jūsų būto nesklinda panašūs garsai. Kovoti su „geniais“ galima administracinėmis priemonėmis arba

naudojant jų metodus. Sulaukę tylematiškiausių kaimynų kategorijų. Jų butuose nuolatinis triukšmas: jie daro remontą, ruošia žeimoms vakarienes penkiasdešimčiai asmenų, o paskui, išėjus svečiams, daro generalinę tvarką. Jų aktyvumo pikas dažkokiu stebuklingu būdu būna vakare ir naktį. „Geniai“ su malonumu ir išmanymu naudoja įvairią techniką. Jei įjungia muziką, tai tik per galingiausias kolonėles, beje, susidarę išpūdis, kad garsiakalbiai nukreipti būtent į jūsų pusę. Daug žyti į sieną ar skambinti į duris beviltska – neišgirs. Jie apskritai neįtaria, kad jūs egzistuojate – juk iš jūsų būto nesklinda panašūs garsai. Kovoti su „geniais“ galima administracinėmis priemonėmis arba

naudojant jų metodus. Sulaukę tylematiškiausių kaimynų kategorijų. Jų butuose nuolatinis triukšmas: jie daro remontą, ruošia žeimoms vakarienes penkiasdešimčiai asmenų, o paskui, išėjus svečiams, daro generalinę tvarką. Jų aktyvumo pikas dažkokiu stebuklingu būdu būna vakare ir naktį. „Geniai“ su malonumu ir išmanymu naudoja įvairią techniką. Jei įjungia muziką, tai tik per galingiausias kolonėles, beje, susidarę išpūdis, kad garsiakalbiai nukreipti būtent į jūsų pusę. Daug žyti į sieną ar skambinti į duris beviltska – neišgirs. Jie apskritai neįtaria, kad jūs egzistuojate – juk iš jūsų būto nesklinda panašūs garsai. Kovoti su „geniais“ galima administracinėmis priemonėmis arba

naudojant jų metodus. Sulaukę tylematiškiausių kaimynų kategorijų. Jų butuose nuolatinis triukšmas: jie daro remontą, ruošia žeimoms vakarienes penkiasdešimčiai asmenų, o paskui, išėjus svečiams, daro generalinę tvarką. Jų aktyvumo pikas dažkokiu stebuklingu būdu būna vakare ir naktį. „Geniai“ su malonumu ir išmanymu naudoja įvairią techniką. Jei įjungia muziką, tai tik per galingiausias kolonėles, beje, susidarę išpūdis, kad garsiakalbiai nukreipti būtent į jūsų pusę. Daug žyti į sieną ar skambinti į duris beviltska – neišgirs. Jie apskritai neįtaria, kad jūs egzistuojate – juk iš jūsų būto nesklinda panašūs garsai. Kovoti su „geniais“ galima administracinėmis priemonėmis arba

Zuikiai

Gyvena tyliai, ateina į savo butą tyliai, niekada neatidaro durų, net jei garsiai prašote pagalbos laiptų aikštelėje. Blogiausia, kai „zuikiai“ gyvena virš jūsų. Net užlieję jus vandeni apsimės, kad jų nėra namie, ir pro durų akutę stebės, kaip įvairių komunalinių įstaigų atstovai bando sutvarkyti tai, ką jie pridirbo. Kad nors kiek atstumtume „zuikius“ į protą ir galėtumėte iškviešti juos pokalbiui, teks pasislėpus ilgai juos medžioti. **Kaip juos atpažinti.** Kartojame: jų niekas niekada nematė!

Parengė Ina Laumenytė

Agaras PERKA
KARVES, BULIUS TELYČIAS
 pagal skerdeną ir gyvą svorį (brangiai mėšinius). Atsiskaito iš karto.
Tel. 8 611 47 814.
NEMOKAMAS tel. 8 800 08 801.

PARDUODA

Transportą, žemės ūkio techniką

Pigiaji parduodu elektrinius ventiliatorius (grūdams, daržovėms, šienai džiovinti), variklius, alumines sparnuotes. Skambinti tel. 8 612 53 727

Parduodu gerą pieno šaldytuvą (250 l). Skambinti tel. 8 614 82 342.

Parduodu šienapjovės, purkštuvus, bulviasodės, bulviakasės, kaupučius, arklinius padargus, arpus, presus. Skambinti tel. 8 615 61 766.

Ivairūs

Parduoda įvairius elektros variklius (30–150 Eur/vnt.), elektrinius momentinius vandens šildytuvus EPV-24 (leniški 380 V. 120 Eur), rusišką elektrinį telferį (kelimo galia 250 kg. 200 Eur), GAZ-51 ratus (50 Eur/vnt.), motopompą MP-860 B-01 Q (820 l/min.), VW Caddy ratus su dėvėtomis padangomis (5 skylės.15 Eur), variklio apsaugą (30 Eur), įvairius rusiškus automatinus jungiklius, magnetinius paleidžius, rozetes, metalo vamzdžio stulpelius. Kainos sutartinės. Skambinti tel. 8 688 57 910.

PERKA

Transportą, žemės ūkio techniką

AUTOMOBILIŲ SUPIRKIMAS. Nuo 1970 iki 2018 m. Gali būti su defektais. Atsiskaitome iš karto. Skambinti tel. 8 698 36 995, 8 526 99 519.

Perku rusiškų lengvųjų ir krovininių automobilių detales. Skambinti tel.: 8 698 36 995, 8 526 99 519.

Superkame įvairios būklės automobilius. Atsiskaitome iš karto. Sutvarkome dokumentus. Skambinti tel. 8 611 33 626.

Gyvulius

Visoje Lietuvoje superka: bulius, telyčius, karves. Sveria. Moka priedus. Pasima. Skambinti tel. 8 612 08 756.

PASLAUGOS

Gaminame profiluotus priekabų bortus. Ilgis – 2 m, storis – 2 mm. Kainos: 45 cm aukščio – 34 Eur/m; 80 cm aukščio – 39 Eur/m; 105 cm aukščio – 53 Eur/m. Galimas pristatymas. Skambinti tel. 8 613 38 883.

VANDENS GREŽINIAI, GEOTERMINIS ŠILDYMAS. Darbai nuo A iki Z visoje Lietuvoje išties metusi! Garantija, aptarnavimas. Skambinti tel. 8 616 08 020, 8 686 83 265.

Ivairūs

PARDUODU: skambučius arkliai ant kaklo papuošti.

PERKU: rusišką statybinį keltuvą (būklė nesvarbi). Skambinti tel. 8 698 17 330.

Informacija SB „Rugelis-3“ nariams

SB „Rugelis-3“ eilinis visuotinis ataskaitinis rinkiminis narių susirinkimas šaukiamas 2020 m. liepos 17 d. 18 val. pušynėlyje, įėjimas pro Kryžkių sodų 10-oji g. 39, Vilnius.

- Darbotvarkė:**
- Bendrijos Valdybos veiklos ataskaita už 2019 m.
  - Bendrijos 2019 m. finansinė atskaitomybė.
  - Bendrijos Revizijos komisijos ataskaita.
  - Bendrijos Valdybos nario atleidimas ir naujo Valdybos nario rinkimai.
  - Infrastruktūros mokesčio naujiems savininkams panaikinimas ir stojamojo nario mokesčio tvirtinimas.
  - Mokesčio už Bendrijos dokumentų kopijas prašantiems tvirtinimas.
  - Bendrijos teritorijos ribų patikslinimas ir registravimas.
  - Bendrijos bendrojo naudojimo objektų aprašo tvirtinimas.
  - Adresų nuorodų lentelių Bendrijoje įrengimas.
  - Apmokėjimas už santechniko darbus prijungiant sodo vandenį sklypu Nr. 1026.
  - Pinginių lėšų rezervo didinimas.
  - 2020 m. pajamų-išlaidų plano tvirtinimas.
  - Bendrijos nario mokesčio dydžio ir mokesčio kitiems asmenims už 2020 m. tvirtinimas.
  - Kiti klausimai.

Su susirinkime svarstomais dokumentais galima susipažinti Bendrijoje, adresu Kryžkių sodų 8-oji g. 74, Vilnius, suderinus laiką su Bendrijos Valdybos pirmininku tel. 8 633 80 380.

Nesurinkus kvorumui, pakartotinis susirinkimas pagal tą pačią darbotvarkę vyks 2020 m. rugpjūčio 1 d. 11 val. toje pačioje vietoje.

SB „Rugelis-3“ Valdyba

ŠILTINAME sienas, stogus ir grindis, užpildant oro tarpus ekovata ir termoputa.
Tel.: 8 640 40 002.

(Užs. 38)

BIO LEUA
 Žemės ūkio kooperatinė bendrovė BIO LEUA
perka iš ūkių, turinčių Ekologinio ūkio sertifikatą, mėšinius, gero įmitimo galvijus.
Mokama kaina už gyvą svorį apie 2,00 eurus.

(Užs. 107)

✓ Būliai turi būti nuo 600 kg, iki 23-jų mėnesių amžiaus.
✓ Kastratai nuo 550 kg, iki 23-jų mėnesių amžiaus.
✓ Telyčios nuo 500 kg, iki 32-jų mėnesių amžiaus.

Tel. 8 633 91 992

(Užs. 111)

PERLAS
 Loterijos
 Bilietai internetu www.perlas.lt

TELELOTO lošimo Nr. 1264 (2020-06-28)

- Visa lentelė – 15 089(1 x 15 089) Eur
- Istrižainės – 87,50 Eur
- Eilutė – 2,50 Eur
- Keturi kampai – 10,00 Eur
- 74 13 44 46 38 29 33 63 24 53 45 69 52
- 48 54 12 30 21 40 35 23 32 28 42 65 47
- 16 19 71 70 39 49 68 14 26 37 22 59
- 56 67 20 36 04 31 06 05 72 57 60 25
- 01 43 55 61

Papildomi prizai:
Automobilis Toyota Yaris - bil.Nr. 0158655
Elektrinis paspirtukas Xiami - bil.Nr. 0158473, 0355584, 0237369, 0231640, 0105127
Trintuvas BOSCH MMBM401W - bil.Nr. 032*238, 019*791, 011*512
Tinklinio rinkinys DUNLOP - bil.Nr. 020*483, 032*984, 016*281, 021*100
Telefonas Samsung Galaxy A20e - bil.Nr. 008*030
Planšetė Lenovo TAB M-7 - bil.Nr. 011*763
Ledų gamtinio aparatas DELIMANO - bil.Nr. 026*910, 020*518, 035*369, 002*930
Hamakas O. E. Camp - bil.Nr. 015*157, 000*546, 021*725, 009*086
Lauko kepsninė Mustang - bil.Nr. 026*565, 024*072
Dviratis Azimut Classic 28" - bil.Nr. 029*504
Išmanioji apyrankė Xiami - bil.Nr. 037*887, 038*600, 030*305, 032*907
Siurblys-robotas SEVERIN - bil.Nr. 024*459
Laiminga vieta prizas 238 Eur - bil.Nr. 0283589, 0269857, 0269860, 0282081, 0282083, 0283582, 0284177, 0286271, 0290136, 0293566, 0295056, 0295670, 0297698, 0303642, 0303644, 0306762, 0307275, 0310063, 0310945, 0310947, 0312387
Pretendantas į VW TOUAREG - bil.Nr. 0091071, 0005803
Pakvietimas į TV studiją - 016*427, 004*185, 016*499.

(Užs. 11)

Prognozė: Aukso puode bus – 240 000 Eur

Agrodetalė
Parduoda naujus MTZ traktorius
Tel. 8 601 00 653, www.agrodetale.lt

(Užs. 1)

RUF briketai ir granulės
 RUF kietmedžio briketai ir medienos granulės
 RUF briketai nuo €110 su 9 % PVM.
 Medienos granulės €140 su 9 % PVM.
 Kainos su pristatymu visoje šalyje.
Tel: 8 646 01050
www.bioprekyba.lt

(Užs. 59)

BALTIC CHAMPS
 UAB „Baltic Champs“ sudaro išankstines pirkimo sutartis 2020 m. derliaus šiaudams. **Superkame palaidus ir presuotus šiaudus (kviečių, kvietrugių, rugių).**
Tel. 8 682 56973
 El. paštas tadas@champs.lt

Kelmų, krūmynų frezavimas, žemės išdirbimas.
 Išdirbame apleistą žemę. Frezuojame įvairaus skersmens kelmus (frezavimo gylis – iki 40 cm). Dirbame visoje Lietuvoje.
www.kelmufrezavimas.lt
Tel. +370 677 35 350

NNZ
 the packaging network
PAKUOTĖS BIRIEMS PRODUKTAMS, DARŽOVĖMS IR VAISIAMS
 • Didmaišiai
 • Tinklinė pakuotė daržovėms, vaisiams, malkoms
 • Popieriniai ir polipropilėniniai maišai
 • Indėliai uogoms, pomidorams, grybams
 • Plėvelė maisto pakavimui
 • Plastikinės bei kartoninės dėžės ir kt.
 Liepkalnio g. 97, Vilnius
 Tel. 8 521 52329
 Mob. 8 698 41770
 www.rnzn.lt
 rnzn@rnzn.lt
UAB Rumeks-NNZ

(Užs. 82)

NACIONALINĖ MOKĖJIMO AGENTŪRA
KVIETIMAS TEIKTI PARIŠKAS GAUTI PARAMĄ PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „INVESTICIJOS Į MIŠKO PLOTŲ PLĖTRĄ IR MIŠKŲ GYVYBINGUMO GERINIMĄ“ VEIKLOS SRITĮ „INVESTICIJOS, KURIOMIS DIDINAMAS MIŠKŲ EKOSISTEMŲ ATSPARUMAS IR APLINKOSAUGINĖ VERTĖ“

Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) kviečia teikti paraiškas gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (toliau – KPP) priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ (toliau – Priemonė). Paraiškos pagal KPP Priemonę priimamos **nuo 2020 m. liepos 15 d. iki 2020 m. rugsėjo 14 d.**

Paraiška per ŽŪMIS turi būti pateikta ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paraiškas paskutinės dienos 24 val.

Šiam KPP Priemonės paraiškų rinkimo etapui skirta 1 090 889 Eur paramos lėšų.

KPP Priemonės atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Projektų atrankos kriterijai	Didžiausias balas	Balai pagal atskiras kriterijaus reikšmes
1.	Pareiškėjas yra privatus miško savininkas arba miško savininkų kooperatyvas	25	
2.	Projekte numatytas ne vietinių medžių rūšių pakeitimas vietinėmis ne mažesniame kaip 0,5 ha plote	10	
3.	Prašoma paramos miškuose esančioms saugomoms natūralioms buveinėms ar saugomų rūšių buveinėms atkurti arba būdingos miško struktūros palaikymo darbams:		
3.1.	projektas skirtas tik miškuose esančioms saugomoms natūralioms buveinėms ar saugomų rūšių buveinėms atkurti arba būdingos miško struktūros palaikymo darbams	20	
3.2.	projekte numatyti ne tik miškuose esančių augomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo arba būdingos miško struktūros palaikymo darbai	20	10
4.	Prašoma paramos jaunuolynų ugdymui:		
4.1.	projektas skirtas tik jaunuolynų ugdymui	20	20
4.2.	projekte numatytas ne tik jaunuolynų ugdymas	20	10
5.	Prašomos paramos intensyvumas mažesnis už Taisyklių 18 punkte nustatytą paramos intensyvumą (išskyrus jaunuolynų ugdymą)	15	už kiekvieną sumažintą procentinį punktą skiriamas 1 balas
6.	Pareiškėjas yra miško savininkų asociacijos arba miško savininkų kooperatyvo narys	5	
7.	Miškas, į kurį investuojama, yra sertifikuotas pagal tarptautiniu mastu pripažintą miškų sertifikavimo sistemą	5	
	Balų suma:	100	

(Užs. 113)

NAUJA GALIMYBĖ užsiprenumeruoti „Valstiečių laikraštį“

PERLAS

Šį prenumeratos kvitą iškirpkite ir atsineškite į bet kurį **PERLO TERMINALĄ.**

ŠEŠTADIENIO PRENUMERATA:
1 mėn. – 4,70 Eur
3 mėn. – 14,10 Eur
5 mėn. – 23,50 Eur

NAUJA GALIMYBĖ užsiprenumeruoti „Valstiečių laikraštį“

PERLAS

Šį prenumeratos kvitą iškirpkite ir atsineškite į bet kurį **PERLO TERMINALĄ.**

TREČIADIENIO IR ŠEŠTADIENIO PRENUMERATA:
1 mėn. – 7,20 Eur
3 mėn. – 21,30 Eur
5 mėn. – 35,50 Eur

REKLAMA: 8 650 32 193, 8 684 18 866, 8 640 46 607 (reklama@kaimozinios.lt)

SKELBIMAI PRIIMAMI:
 VILNIUJE, Konstitucijos pr. 23A, nuo 8 iki 17 val. **Tel. (8 5) 203 10 22 (skelbimai@kaimozinios.lt),**
 VILNIUJE, Laisvės pr. 60 (Spaudos rūmai, 12 aukštas), kab. 1211. Tel./faksas (8 5) 242 80 65, darbo laikas I, III, V 9.30–18.00 val.

PRENUMERATA IR PLATINIMAS: (8 5) 203 10 22, 8 640 46 607 (prenumerata@kaimozinios.lt). Tel./faksas (8 5) 242 80 65

Laikraštis leidžiamas nuo 1940 metų. Spausdina Polska Press Sp. z o.o. Oddzial Poligrafia. Ofsetinė spauda. 4 sp. lankai. Tiražas 12 769 egz. Indeksas 0127; ISSN 1021–4526

LABDAROS FONDAS „KAIMO VAIKAI“
Tel.: 8 604 49 370

Leidėjas – uždaroji akcinė bendrovė „Kaimo žinios“, Konstitucijos pr. 23A, LT-08105 Vilnius.
 El. paštas redakcija@kaimozinios.lt.

Kaimo žinios
 DIREKTORĖ Ingrida Misiukevičienė

Rankraščiai nerecenzuojami ir negrąžinami. Už skelbimų ir reklamų turinį bei kalbą redakcija neatsako. Taip laikraštyje žymimi užsakomieji straipsniai

Nuotraukos: VL archyvo, scanpix.lt, flickr.com, 15min.lt.

Pakeis vėliavą

Abeji Misisipės valstijos (JAV) Įstatymų leidžiamojo susirinkimo rūmai balsų dauguma pritarė įstatymo projektui dėl valstijos vėliavos

pakeitimo. Norima, kad ji nebeprimintų vėliavos, su kuria Konfederacijos kariai JAV Pilietinio karo metais (1861–1865) kovojo už vergijos išsaugojimą. Skelbiama, kad per balsavimą Įstatymų leidžiamojo susirinkimo aukštuosiuose rūmuose buvo siūloma surengti referendumą šiuo klausimu, bet pasiūlymas buvo atmestas. Dabartinės vėliavos tučtuojau bus atsisakyta, taip pat bus sudarytas komitetas, kuris parengs naują dizainą. Jis bus pateiktas rinkėjams tvirtinti lapkričio mėnesį. Dabartinė Misisipės valstijos vėliava: mėlyna-balta-raudona trispalvė su horizontaliomis juostomis, kurios viršutiniame kairiajame kampe yra Konfederacijos kovinė vėliava – mėlynas kryžius su baltomis žvaigždėmis raudoname fone. Su šia emblema pietiečiai kovėsi su šiauriečiais.

Dar labiau pralobo

Nuo koronaviruso pandemijos pradžios bendras JAV milijardierių turtas išaugo daugiau kaip 500 mlrd. dolerių, rodo Politikos studijų instituto (IPS) ataskaita. Į tyrimą buvo įtraukti savininkai ir įkūrėjai įmonių, kurių veikla tiesiogiai susijusi su internetine prekyba ir paslaugomis internetu, kurių paklausa gerokai išaugo pandemijos metu. Ataskaitos autoriai atkreipė dėmesį į tai, kad pandemija padarė itin neigiamą poveikį paprastiems amerikiečiams, tačiau bendras JAV milijardierių turtas padidėjo 565 mlrd. dolerių.

Pasak ekspertų, jų turtas padidėjo 19,15 proc., lyginant su duomenimis, buvusiais prieš pandemiją. Jų bendra turto vertė dabar siekia 3,5 trln. JAV dolerių. Elektroninės prekybos milžinės „Amazon“ įkūrėjo ir vadovo Jeffo Bezoso turtas per pandemiją išaugo 36,2 mlrd. dolerių, o jo buvusios žmonos MacKenzie Bezos – 12,6 mlrd. JAV dolerių. Socialinio tinklo „Facebook“ įkūrėjas Markas Zuckerbergas savo turtą padidino 30,1 mlrd. dolerių. „SpaceX“ ir „Tesla“ įkūrėjo, vadovo Elono Musko turtas padidėjo 14,1 mlrd. dolerių.

Paryžiečiai ir miesto svečiai vėl gali mėgautis Prancūzijos sostinės panorama nuo Eifelio bokšto, kuris atidarytas po kelių mėnesių pertraukos. Tiesa, į bokštą galima patekti tik laiptais. Iki liepos 1 d. paties žymiausio Paryžiaus monumento lankytojai negalėjo naudotis liftais. Taip buvo siekiama užtikrinti saugų atstumą tarp žmonių ir sumažinti koronaviruso plitimo riziką. Kol kas pati Eifelio bokšto viršūnė lankytojams nebus prieinama. 10 tūkst. tonų svorio metalinis monumentas buvo vėl atidarytas po ilgiausios lankymo „pauzės“ nuo Antrojo pasaulinio karo. Iš pradžių lankytojų skaičius buvo ribojamas, o visi vyresni nei 11 metų

Tik ne į viršūnę

amžiaus žmonės turėjo dėvėti veido kaukes. Siekiant užtikrinti, kad ant laiptų nesusitiktų kylantys ir besileidžiantys lankytojai, pakilimas į bokštą vykdomas iš rytinės pusės, o nusileidimas – iš vakarinės.

Atidaro bažnyčias ir restoranus

Airijos vyriausybės sprendimu, šią savaitę šalyje savo duris atvers bažnyčios, kino teatrai, teatrai, kavinės ir restoranai, tačiau viešajame

transporte ir toliau privaloma dėvėti veido kaukes. Airijos premjeras Leo Varadkaras taip pat paskelbė, kad iš kai kurių valstybių į Airiją atvykusiems žmonėms nuo liepos 9 d. bus privaloma 14 dienų saviizoliacija, tačiau valstybių sąrašas kol kas nėra parengtas. Nuo pirmadienio taip pat atsidarė muziejai, meno galerijos, grožio salonai ir viešbučių barai. Patalpose jau gali rinktis iki 50 žmonių, o lauke – iki 200, tačiau vyriausybė ragino žmones laikytis fizinio atstumo rekomendacijų. Planuojama karantino apribojimus dar labiau švelninti liepos 20 d., kuomet atsidarys barai ir kazino.

Karščiai Sibire

Praėjusį mėnesį Sibire, kur yra susikaupusi didelė dalis Žemės amžinojo šalio, vidutinė oro temperatūra daugiametį vidurkį viršijo net 10 laipsnių Celsijaus. Šių metų gegužė Sibire tapo karščiausiu mėnesiu istorijoje, pranešė ES klimato stebėsenos tarnyba. Koperniko klimato kaitos tarnyba (C3S) paskelbė, kad 2020-ųjų gegužė buvo 0,68 laipsnio Celsijaus šiltesnė nei visų gegužės mėnesių nuo 1981 iki 2010 m. vidurkis. Labiau nei vidutiniškai temperatūra

kilo kai kuriose Aliaskos dalyse, Europoje, Šiaurės ir Pietų Amerikoje, taip pat dalyje Afrikos ir Antarktidos. Sibire ir Aliaskoje užfiksuotos karščio bangos sukėlė mokslininkų nerimą, nes jau pernai šiose teritorijose dėl rekordinių karščių liepsnojo didžiuliai miškų plotai. C3S teigimu, Sibire užfiksuota „ypač anomali“ oro temperatūra nuo kovo iki gegužės. Netoli Obės ir Jenisiejaus upių vidutinė temperatūra daugiametį vidurkį viršijo net 10 laipsnių Celsijaus.

Pabėgėlių rekordas

Pasaulyje rekordiška išaugo pabėgėlių skaičius. Pernai dėl karų, smurto, konfliktų ar persekiojimo baimės 1 proc. planetos gyventojų buvo palikę savo gimtinę. Iš viso – 79,5 mln. pabėgėlių, skelbiama JT pabėgėlių agentūros (UNHCR) ataskaitoje. Šis skaičius yra naujas rekordas per beveik 70 metų UNHCR istoriją. Jis nuo 2010 metų, kai pabėgėlių buvo kiek daugiau nei 40 mln., kone padvigubėjo. Naujas padidėjimas daugiau kaip 12 proc. arba be-

veik 9 mln. žmonių yra labai spartus. Savo šalį palikusių pabėgėlių skaičius siekė 26 mln. ir praktiškai nekito. Tačiau vadinamųjų vidaus pabėgėlių 2018 metų pabaigoje padaugėjo nuo 41,3 mln. iki 45,7 mln. Didėjo ir prieglobsčio prašytojų skaičius – nuo 3,5 iki 4,2 mln. Kadangi tarp jų yra ir migrantų, kurie galiausiai nebuvo pripažinti pabėgėliais, UNHCR juos išskyrė į atskirą kategoriją.

Kas trečias pilotas – be licencijos?

Nacionalinės Pakistano oro linijos „Pakistan International Airlines“ (PIA) paskelbė, kad į orą uždraus kilti trečdaliui savo pilotų, kadangi jų licencijos yra „abejotinos“. Toks sprendimas priimtas praėjus mėnesiui po vieną PIA keleivinį lėktuvą ištikusios katastrofos. „150-čiai iš 434 komercinės aviacijos pilotų drausime skraidyti, kadangi jie galimai turi abejotinas licencijas“, – žiniasklaidai pareiškė PIA atstovas spaudai Abdullah Hafeezas Khanas. Jis pridūrė, kad pilotai galimai sukčiavo egzaminuose, susitardami, jog kiti žmonės testus atliktų už juos. Oro linijos ir šalies civilinės aviacijos institucijos atliks tyrimą ir iš naujo

vertins pilotus, kad išsiaiškintų, ar jų licencijos galėjo būti gautos netinkamu būdu, teigė A.H.Khanas. Tokio žingsnio PIA ėmėsi po mirtinos „Airbus A320“ modelio lėktuvo avarijos – oro linijų lėktuvus su-

dužo pietiniame Pakistano Karačio mieste, žuvo 97 juo skridę keleiviai ir įgulos nariai. Pirminėje katastrofos ataskaitoje buvo pateikta išvada, kad avariją lėmė piloto ir skrydžių valdymo centro klaida.

